15
2003

Zdarma CD-ROM

18 logických her a 22 užitečných programů

počítač pro každého

Nejčtenější počítačový časopis v ČR
55 Kč / 76 Sk

SOUTĚŽ
PRO PŘEDPLATITELE O CENY ZA 150 000 Kč

HUDBA v počítači

RECENZE:

DOMÁCÍ POČÍTAČ:

A teď už vím, jak na to!

- Přehledný graf snadno a rychle
- Vícejazyčné dokumenty v 602Text
- Správa úloh ve Windows
- WinZip – zmenšujeme soubory
- Converter – snadné převody jednotek
- Odkazy a záložky v dokumentech Wordu
- LeechGet 2002 – jak stahovat z internetu
- Přehled o změnách internetových stránek

Křížovka o ceny: studijní slovníky Lingea Lexicon

Vážení čtenáři,

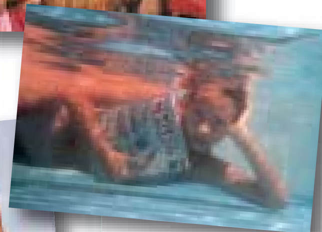

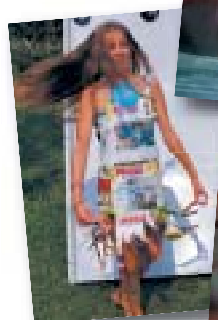
nyní čtete letošní poslední prázdninové číslo našeho časopisu (příští vydání vyjde až začátkem září). Proto vám chci naposledy připomenout naše letní soutěže, jejichž uzávěrka je prvního září. Jedné z nich se mohou zúčastnit naši předplatitelé. Pokud Počítač pro každého dosud předplacený nemáte, můžete to do konce srpna ještě stihnout. Více informací o soutěži o ceny v hodnotě 150 000 Kč najdete na straně 47. Druhá soutěž je určena všem našim čtenářům a vyhlašovali jsme ji v číslech 12 a 14. Jde o tradiční letní fotosoutěž: pošlete nám fotografii s některým z našich časopisů (kromě PPK tedy můžete fotografovat také Chip, Level nebo PlayStation 2 Oficiální Magazín – CZ). Autoři nejlepších snímků ze tří kategorií (tuzemsko, zahraničí a originální nápad) vyhrají digitální fotoaparát.

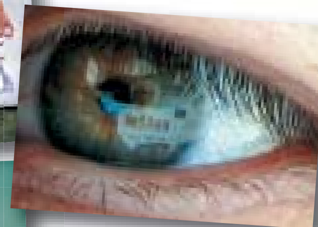
Těšíme se na vaše příspěvky do soutěží a přejeme vám příjemný zbytek léta.

Ivan Heisler, šéfredaktor

Nové LCD monitory od firmy HP

Společnost HP uvádí tři nové LCD monitory s úhlopříčkami pracovní plochy 15, 17 a 19 palců. 15palcový monitor **HP L1502** stojí 10 956 Kč s DPH a pracuje v rozlišení 1024 × 768 obrazových bodů. Má dobu odezvy 23 ms, jas 250 cd/m² a kontrast 400 : 1. 17palcový monitor **HP L1702** zobrazuje v rozlišení 1280 × 1024 bodů a stojí 15 360 Kč s DPH. Odezva monitoru je 25 ms, jas je 300 cd/m² a kontrast 450 : 1. 19palcový monitor **HP L1925** (23 046 Kč s DPH) má také pracovní rozlišení 1280 × 1024 bodů a je navíc otočný na výšku. Jeho parametry jsou: 20ms doba odezvy, kontrast 500 : 1 a úctyhodné jsou úhly pohledu, které jsou ve vertikálním i v horizontálním směru 170 stupňů. Tento monitor je vybaven DVI vstupem. Součástí balení je program Pivot pro přeorganizování obrazu na výšku. U všech těchto LCD monitorů platí záruka po dobu tří let.

http://www.hp.cz

Databáze firem na portálu Tiscali

Portál Tiscali nabízí vyhledávání v databázi středních a větších firem na adrese *http://firmy.tiscali.cz*. Tato nová služba portálu Tiscali umožňuje vyhledávat podle názvu firmy, podle regionu, ve kterém společnost sídlí, a podle předmětu podnikání. Databáze v současné době obsahuje podrobné informace o 28 500 firmách, a to včetně adres, kontaktů, zaměření, popisu struktury výroby a dosažených firemních certifikátů.

http://firmy.tiscali.cz

Konec papírových průvodců

Zamíříte-li do destinace, kterou pokrývá projekt City Total, obejdete se bez klasického, papírového průvodce. Veškeré důležité informace si ve formě hypertextového dokumentu zdarma stáhnete z webové stránky *www.citytotal.info* přímo do kapesního počítače. Získáte rovněž databázi užitečných kontaktů a služeb, čítající více než 150 kategorií. Této možnosti mohou využít i ti, kdo kapesní počítač nevlastní, neboť si jej budou moci vypůjčit v určitých hotelích. Prvním městem, které projekt City Total pokryje, je Praha.

http://www.citytotal.info

Vypalovačky CD i DVD

Kombinované optické mechaniky, které kombinují schopnost vypalovat na média CD a číst média DVD, jsou díky svým možnostem a zároveň nízkým cenám velmi populární. Konkurenci na tomto trhu zvyšuje nová mechanika **Teac DW-548D**, která má parametry 48x24x48x16x (rychlost čtení CD, rychlost přepisování na CD-RW, rychlost zápisu na CD-R a rychlost čtení DVD). Verze v tradiční barvě slonové kosti s programy Nero Burning Rom a Win DVD stojí 2452 Kč s DPH; černé provedení bez zmíněného softwaru vás přijde na 2367 Kč s DPH. V současné době je v prodeji nová DVD vypalovačka **Teac DV-W 50E**, zapisující ve formátech DVD+R/RW a DVD-R/RW. Verze se softwarovým vybavením, která obsahuje programy Nero Burning Rom, Pinnacle Studio 8 SE a Win DVD 4.0, stojí 8930 Kč s DPH.

http://www.elap.cz

Tiskárny pro domácí uživatele

Canon Bubble Jet i250

Tiskárny **Canon Bubble Jet i250** a **Bubble Jet i350** jsou nové inkoustové modely navržené pro domácí uživatele. Obě tiskárny se k počítači připojují prostřednictvím rozhraní USB a nabízejí tisk s rozlišením až 4800 × 1200 dpi. Kapky inkoustu, z kterých se vytvářejí výtisky, mají díky použité technologii MicroFine Droplet velikost pouhých 5 pikolitrů. Rychlost tisku je u modelu Bubble Jet i250 12 str./min. monochromaticky a 9 str./min. barevně; model Bubble Jet i350 tiskne 16 str./min. monochromaticky a 11 str./min. barevně. Tiskárna Bubble Jet i350 navíc umožňuje tisk bez okrajů na formáty 10 × 15 cm a 13 × 18 cm, a je tedy vhodná pro tisk fotografií s celým pokrytím papíru, bez bílých okrajů.

http://www.canon.cz

Bezplatně na internet

České radiokomunikace rozšířily od pondělí své služby o bezplatné připojení k internetu prostřednictvím pevné telefonní linky. Služba, nazvaná BlueTone Internet Free, je určena hlavně domácnostem a malým firmám. Bezplatné připojení k internetu poskytují například Český Telecom, Tiscali, Czech On Line a Contactel. Českým radiokomunikacím v tom dlouho bránila dohoda s Contactelem o zamezení vzájemné konkurence. Službu BlueTone Internet Free lze využívat v celé republice. Uživatel bude hradit pouze poplatky za telefonní spojení; operátor, u něhož má uživatel telefon zřízen, zpoplatní spojení tarifem Internet 2002.

http://www.cra.cz

Mlynář požaduje nižší ceny za přístup k internetu

Ministr Mlynář očekává, že Český Telecom nabídne do 23. září nové ceny za přístup k internetu, a to prostřednictvím telefonní linky, a novou podobu vysokorychlostního připojení ADSL. Český Telecom by měl napravit současné disproporce mezi vytáčeným připojením mimo špičku, které patří k nejlevnějším v Evropě, a vytáčeným připojením ve špičce, kdy cena evropský průměr výrazně převyšuje, a měl by nabídnout určitou formu paušálního poplatku. U technologie ADSL by měl Telecom za současnou cenu zvýšit rychlost připojení.

http://www.micr.cz

Orion – nová značka monitorů

Společnost Actebis Computer dodává nově na český trh počítačové monitory značky **Orion**. Sortiment v současné době obsahuje LCD monitory o úhlopříčkách 15“ až 19“ a také LCD TV. 15palcový model 1570A stojí 9589 Kč s DPH, 17palcový monitor 1770A vás přijde na 13 057 Kč s DPH a u modelu E19XA s úhlopříčkou 19 palců je cena stanovena na 20 542 Kč s DPH. Model LA560SH s TV tunerem pro příjem televizního signálu je nabízen za 14 942 Kč s DPH. U všech LCD monitorů Orion jsou použity displeje značky Samsung.

http://www.actebis.cz

Modem se snadnou instalací

Pokud pracujete s operačním systémem Windows XP a chcete se k internetu připojovat analogovým modemem prostřednictvím telefonní linky, je pro vás určen nový externí modem **Microcom DeskPorte Home** (2976 Kč s DPH). Tento modem prošel certifikací pro operační systém Windows XP a mnohé uživatele zaujme, že díky novému instalačnímu průvodci se značně zjednodušila instalace – podle výrobce nainstaluje modem vše potřebné během pěti kliknutí myší. Zlepšena byla také přepěťová ochrana. Modem má sériové rozhraní, takže ho lze připojit ke všem typům počítačů a notebooků.

http://www.fincom.cz

Dvě čísla na jedné kartě

Oskar nabídl firemním zákazníkům novou kartu SIM 2v1, která dokáže pracovat s dvěma mobilními čísly najednou. Díky tomu lze v jednom telefonu pohodlně mít jedno číslo pracovní a druhé soukromé, a to s odděleným účtováním. S kartou SIM 2v1 může být uživatel zastižen na obou číslech. Je to umožněno vzájemným přesměrováním hovorů, které je mezi tarifními programy v rámci SIM 2v1 bezplatné. Obě čísla fungují nezávisle a na každém si zákazník může nastavit jiné služby a jinou hlasovou schránku. Obě čísla mají na kartě společnou paměť pro SMS (až 60 zpráv), společný telefonní seznam (až 250 kontaktů) a společný seznam příchozích a odchozích hovorů.

http://www.oskarmobil.cz

Zábavná mluvnice

Heslo Škola hrou učitele národů Jana Amose Komenského pomáhá naplňovat dnešní technika, konkrétně multimediální aplikace. S dobrodružnou výukou češtiny pro žáky základních škol přichází firma Terasoft.

Nejen s počítačem se můžete učit: po otevření krabice z ní kromě cédéčka vyjmete také knížku *Diktáty a cvičení z českého jazyka*, kterou vydalo SPN.

Instalace

Ti, kteří byli zvyklí, že cédéčko vložili do počítače a spustili program bez instalace, budou asi zklamáni. Tentokrát je instalace nutná. Můžete si vybrat mezi instalací minimální a úplnou.

Pro koho je produkt určen?

Pro všechny žáky od 2. do 9. třídy základní školy. Podle informace na obalu je produkt vhodný i pro přípravu na přijímací zkoušky na SŠ.

Výuková část je rozdělena na procvičovací a testovací režim. V obou si lze vybrat cvičení procvičující požadovaný pravopisný jev. Cvičení jsou rozdělena do sedmnácti hlavních kategorií. U každého typu cvičení je také uvedeno, od které třídy je vhodné jej zařadit. Celkem je v programu přibližně 15 000 doplňovaných jevů. Na chybu reaguje program nabídnutím správného zdůvodnění doplňovaného jevu.

A jdeme si hrát

Celý příběh se odehrává na hmyzí louce. Detektiva Koumese požádal o pomoc hudebník, kterému někdo ukradl bubny. Koumes se při pátrání pohybuje po louce a hledá informace. Ale ty nejsou zadarmo: včely pomohou, jen když jim Koumes najde ztracený košík, brouček je nemocný a potřebuje med, aby se uzdravil, a tak to jde dál. Některé předměty získává Koumes výměnou, jiné si musí zasloužit. A o to jde: předměty získá až poté,

co správně vyřešíte pravopisné cvičení. Máte povolené tři chyby na cvičení; pokud jich uděláte více, musíte to zkusit znovu.

Předměty, které jste již získali, se postupně zobrazují v dolní části obrazovky. V případě, že v nějaké zkoušce neuspějete, je třeba znovu sehnat předmět, který vám umožnil ke zkoušce přístup (např. k žabákovi se dostanete až poté, co strážci cesty dáte preclík; pokud u žabáka neuspějete, je třeba preclík získat znovu).

Po splnění každého cvičení je možné uložit stav hry. Při dalším spuštění pak můžete začít hrát z tohoto místa.

> **Zábavná mluvnice brouka Koumese**
>
> **Dodává:** Terasoft, a.s.
> *www.terasoft.cz*
>
> **Nároky na počítač:** minimální konfigurace – MS Windows 95/98/ME/2000/XP, Pentium 100 MHz, 16 MB RAM, zvuková karta.
>
> **Orientační cena:** 999 Kč.

Při hraní je dobré sledovat tvar kurzoru myši. Ukazuje místa, kam můžete vejít hned, místa, kam můžete vejít až poté, co přinesete požadovaný předmět, i místa, na kterých se po kliknutí spustí krátké animace (některé jsou opravdu povedené). Který předmět budete pro vstup do zakázaných míst potřebovat, to vám poví jeho strážce, je tedy třeba, aby počítač byl vybaven zvukovou kartou.

Komentáře ke hře namluvil Jiří Lábus.

Tisk cvičení

Pro tisk cvičení slouží tiskový modul, který najdete na cédéčku. V tiskovém modulu se po vybrání třídy zobrazí seznam všech názvů textů, které s ní souvisí. Po vybrání konkrétního názvu se vybraný text zobrazí. Můžete si jej vytisknout v doplněném i nedoplněném stavu.

Shrnutí

Tím, že jsou klasická cvičení zasazena do zajímavého prostředí, získává cédéčko na atraktivnosti. Ovládání je jednoduché, ale při hře je třeba zapojit pozornost a důvtip.

Na zkušebním počítači hra fungovala bez problémů. Myslím, že tento titul můžete použít, budete-li chtít, aby se děti začaly učit češtinu rády.

-mzi

Ostrý obraz, dobrý zvuk

Ostrý obraz je pro LCD monitory samozřejmostí a z testovaných monitorů nás dva příjemně překvapily i poměrně kvalitními reproduktory. U jednoho ze zmíněných monitorů jsou velmi důležité – funguje totiž i jako televizor.

Pokud se rozhodujete pro koupi nového monitoru, máte na výběr mezi katodovými (CRT) monitory, které svými rozměry připomínají televizory, a tenkými monitory LCD. Na základě našich zkušeností vám můžeme jednoznačně doporučit druhou variantu – tedy „elcédéčka".

LCD monitory získávají na popularitě a v současné době, kdy ceny některých 15palcových LCD monitorů klesly pod 10 tisíc korun i s daní, již ani neplatí argument o jejich cenové nedostupnosti. Navíc pestrá nabídka výbavy LCD monitorů (od reproduktorů přes USB rozhraní po zabudované TV tunery a čtečky paměťových karet) dělá z těchto modelů ještě přitažlivější zařízení.

Malé rozměry, ostrý obraz

Výhody LCD monitorů jsou dostatečně známé. Na první pohled upoutají malými rozměry a nízkou hmotností, oproti monitorům CRT mají také nižší spotřebu elektrické energie. Obraz je výborně ostrý po celé ploše displeje, dokonalá je geometrie obrazu. Obraz nebliká a nevyzařuje škodlivé elektromagnetické záření, takže pokud pracujete celý den u počítače a chcete ulevit svým očím, je LCD monitor ta správná volba. Můžeme potvrdit, že ani po celodenní práci oči nebolí a nejsou zarudlé od únavy.

K nevýhodám „elcédéček" patří to, že displej je kvůli pevnému počtu zobrazovacích bodů připraven pro zobrazování v jednom (nativním neboli přirozeném) rozlišení. U 15palcových monitorů je to rozlišení 1024 × 768 obrazových bodů – tedy stejné rozlišení, které se nejčastěji používá u 17palcových monitorů CRT. To je způsobeno tím, že u LCD monitorů se údajem o úhlopříčce udává skutečná délka úhlopříčky zobrazovací plochy, ale u monitorů CRT nikoli (viditelná úhlopříčka u 17palcových monitorů CRT se pohybuje od 15,5 palce do 16 palců).

Zatímco monitory CRT v každém podporovaném rozlišení poskytují nezkreslený obraz, monitory CRT v jiném než přirozeném rozlišení obraz přepočítávají (interpolují), takže výsledný obraz už nebude dokonale ostrý. Avšak jen málo uživatelů při práci přepíná mezi různými rozlišeními; většina uživatelů pracuje v jediném rozlišení, takže tento „neduh" LCD monitorů pro ně není vůbec podstatný.

Vadné body jsou vzácností

U některých LCD monitorů se můžete setkat také s výskytem vadných bodů. V dnešní době se již výrobcům daří vyrábět z tohoto hlediska bezchybné LCD monitory, ale i přesto doporučujeme, abyste si při výběru nového LCD monitoru dali monitor předvést. Vadné body nejlépe odhalíte při zobrazování celoobrazovkových jednobarevných ploch. Seznamte se také s reklamační politikou daného výrobce (kolik vadných bodů výrobce toleruje a při výskytu kolika vadných bodů můžete monitor reklamovat).

Největší předností monitorů CRT je oproti elcédéčkům jejich nízká cena. Zatímco nejlevnější 15palcové LCD modely stojí méně než 10 tisíc korun, nejlevnější 17palcové monitory CRT se cenově pohybují pod 4000 Kč s DPH.

Na co se při výběru monitoru zaměřit

Pokud jste se rozhodli pro monitor LCD, pak další základní volbou je velikost jeho zobrazovací plochy. 15palcové LCD modely pracují v rozlišení 1024 × 768 bodů. Pokud máte zájem o větší monitor, jsou za ceny začínající na 13 000 Kč s DPH k dispozici 17palcové LCD monitory. Ty pracují v rozlišení 1280 × 1024 obrazových bodů. Na trhu jsou i 18palcové a 20palcové LCD modely schopné pracovat v rozlišení 1600 × 1200 bodů, ale jejich ceny jsou nad hranicí 20 tisíc korun.

O kvalitách LCD monitorů vypovídají údaje o zorných úhlech LCD displejů (nejkvalitnější monitory je ve směru zleva doprava mají od 150 do 170 stupňů, ve směru shora dolů od 130 do 160 stupňů). Čím větší jsou zorné úhly, tím větší je předpoklad, že i při pohledu ze strany bude obraz stále kvalitní.

Dalšími důležitými údaji jsou informace o jasu a kontrastu displeje. Opět zde platí, že čím vyšší, tím lépe. Všechny LCD monitory, i ty nejlevnější, výborně poslouží při práci s běžnými programy; pokud si však rádi zahrajete hry nebo na monitoru sledujete film pouštěný z počítače, je vysoký jas pro dobrou kvalitu při této zábavě velmi důležitý.

Při sledování pohyblivých scén, ať již jde o filmy, nebo o hry, je u LCD monitorů velmi důležitá také doba odezvy, která oznamuje, jak rychlý je monitor při obnově obrazu. Zde je na rozdíl od předchozích údajů lepší nižší hodnota. Doba odezvy se udává v milisekundách a za mezní hranici, která je vhodná pro zobrazování pohyblivých scén, se považuje 40 ms. Současné LCD monitory však již běžně mají dobu odezvy 25 ms (a i nižší), takže při přehrávání DVD filmů či při hraní her u nich nezpozorujete žádné rušivé prvky, a to ani v rychlejších scénách.

Výbava a design

Při výběru LCD monitoru hraje vedle ceny a technických parametrů důležitou roli také design monitoru a jeho výbava. U LCD monitorů jsou k dispozici modely s úzkými okraji kolem zobrazovací plochy, přístroje v různých barevných kombinacích i monitory se zajímavě navrženými podstavci. Ty jsou ve většině případů odpojitelné, takže LCD monitor můžete zavěsit na stěnu jako obraz.

Že mezi 15palcovými LCD monitory je skutečně z čeho vybírat, to dokazuje i náš výběr čtyř zajímavých modelů: Acer AL511 stojí méně než 10 000 Kč i s daní, model Benq FP591 je vybaven čtečkou pro načítání snímků z digitálních fotoaparátů, monitor iiyama ProLite E380S má úzké okraje kolem displeje a monitor Umax LCD TV 1503 funguje díky zabudovanému TV tuneru i jako televizor.

Martin Semrád

Acer AL511

Chcete-li si dopřát kvalitní, a přitom levný LCD monitor, je lákavou volbou monitor Acer AL511, který pořídíte za 9748 Kč s DPH. Je to monitor v barvě slonové kosti, který má v zadní části napevno připojen VGA kabel pro připojení ke grafické kartě počítače. Ve výbavě tohoto monitoru nejsou reproduktory ani tlačítko pro automatické nastavení obrazu. Tuto funkci najdete v obrazovkovém menu monitoru, které je velmi přehledné a v němž se snadno orientuje. Tento monitor má integrovaný zdroj, udávané úhly pohledu 120°/100°, dobu odezvy 35 ms, jas 250 cd/m^2 a kontrast 350 : 1. Splňuje normu TCO99. V praktickém provozu jsou jas i kontrast dostatečné, úhly pohledu (i když podle papírových dispozic jsou velmi podobné s monitorem iiyama) jsou ve srovnání s modelem iiyama o trochu nižší.

Klady a zápory

+ nízká cena
+ velmi přehledné obrazovkové menu

– nemá tlačítko pro automatické nastavení obrazu

Pro snadné přenášení je monitor Acer vybaven madlem v zadní části.

Benq FP591

Velmi zajímavým LCD monitorem je monitor Benq FP591. Stojí 17 165 Kč s DPH a od ostatních LCD monitorů se odlišuje integrovanou čtečkou paměťových karet. Tato čtečka umí číst data z pa-

Klady a zápory

+ čtečka paměťových karet
+ výborné úhly pohledu
+ výborný kontrast
+ kvalitní reproduktory
+ konektor DVI
+ hezké obrazovkové menu

– absence ovladače čtečky pro Windows 98
– vysoká cena

Elegantní tlačítka u monitoru Benq.

Monitory Benq FP591 jsou vybaveny čtečkou paměťových karet.

měťových karet CompactFlash, SmartMedia a MMC/SD. Přesun dat z těchto paměťových médií do počítače probíhá přes rozhraní USB. Ke čtečce však nejsou dodány ovladače pro operační systém Windows 98, takže tato čtečka, integrovaná v monitoru Benq, bezproblémově spolupracuje pouze s počítači vybavenými operačním systémem Windows ME, 2000 nebo Windows XP. Zajímavou vlastností tohoto monitoru je, že snímky z paměťových karet si můžete prohlížet přímo na obrazovce monitoru. K tomuto prohlížení vám postačí tlačítka pod displejem a nabídka v hezkém a prakticky strukturovaném OSD menu.

U tohoto monitoru, který je vyveden v černostříbrné barevné kombinaci, nás příjemně překvapila dobrá kvalita zabudovaných reproduktorů. Reproduktory podporují i funkci SRS (Surround Sound), která se při poslechu stará o navození prostorového efektu. Ze čtyř recenzovaných monitorů je Benq jediný, který má ve výbavě kromě analogového rozhraní D-Sub i digitální rozhraní DVI. Líbily se nám výborné úhly pohledu, výborná je také doba odezvy (16 ms), monitor má dobrý jas a výborný kontrast. Tento monitor splňuje normu TCO95.

iiyama ProLite E380S

Za cenu 10 613 Kč s DPH lze pořídit monitor iiyama ProLite E380S. Je to monitor, který na první pohled upoutá úzkými okraji kolem displeje. Stejně jako u monitoru Acer je i v tomto případě zvolena barva slonové kosti. Na rozdíl od Aceru jsou u monitoru iiyama v dolních rozích pod displejem zabudovány dva malé reproduktory – ty se však kvalitou reprodukce nemohou rovnat reproduktorům u monitorů Benq a Umax. Napájení tohoto monitoru stejně jako napájení modelu Umax probíhá přes externí adaptér. Monitor iiyama má slušné úhly pohledu, dobrý jas a velmi dobrý kontrast. Mezi ovládacími tlačítky OSD menu je i tlačítko pro automatické nastavení obrazu. Je zde i tlačítko OPQ, které slouží pro přepínání mezi režimy Picture, Text, Economy 1 a Economy 2 (od nejsvětlejšího režimu po nejtmavší). Monitory iiyama a Acer jsou v tomto testu nositeli normy TCO99.

Klady a zápory

+ nízká cena
+ úzké okraje kolem displeje
+ tlačítko pro automatické nastavení obrazu

– nekvalitní reproduktory

Umax LCD TV monitor 1503

Již z označení monitoru Umax (cena 21 948 Kč s DPH) je zřejmé, že tento model kromě funkce počítačového monitoru zastane i práci televizního přijímače. Pro příjem televizního signálu je monitor Umax osazen TV tunerem. Tento monitor, jehož kovový podstavec i obruba displeje jsou vyvedeny v černé barvě, je vybaven i portem S-Video a trojicí zdířek kompozitního videa pro připojení DVD přehrávače, videa nebo videokamery. Přepínání mezi těmito zdroji dat – a samozřejmě i mezi přísunem dat z počítače – můžete pohodlně ovládat dálkovým ovladačem. Na tomto ovladači jsou tlačítka pro automatické vyhledání TV stanic, pro nastavení hlasitosti i pro přepínání mezi programy. Pro propojení monitoru s počítačem je k dispozici analogový VGA kabel s koncov-

Klady a zápory

+ výborné úhly pohledu
+ zabudovaný TV tuner
+ zdířky pro připojení videa
+ dálkový ovladač
+ výborný jas a kontrast
+ kvalitní reproduktory

– vysoká cena
– kvalita TV tuneru

Slovníček pojmů

LCD
Zkratka ze slov liquid crystal display, v překladu displej z tekutých krystalů. Tato technologie využívá vlastností tekutých krystalů při působení elektrostatického pole. Podle intenzity tohoto pole vytvářejí tekuté krystaly barevný odstín zobrazovaného bodu. Jelikož u LCD monitorů je adresován každý obrazový bod, rozlišení, ve kterém LCD monitor skvěle zobrazuje, je určeno počtem pixelů (jeden pixel = jeden obrazový bod). Přepočítávání způsobuje, že obraz při nastavení jiného rozlišení než nativního (přirozeného) není dokonale ostrý.

Digitální rozhraní
Konektor pro přenos digitálního (ale i analogového signálu) se označuje jako DVI (Digital Visual Interface). Existují tři varianty DVI. Rozhraní DVI-A je určeno pro přenos analogového signálu, rozhraní DVI-D je určeno pouze pro přenos digitálního signálu a DVI-I (Integrated) může přenášet jak signál analogový, tak signál digitální. Výhodou digitálního rozhraní je to, že se obraz nemusí dvakrát převádět (nejprve z digitální podoby do analogové a potom zpět).

OSD (on-screen display)
Obrazovkové menu je nabídka nastavitelných položek monitoru a zobrazuje se na obrazovce. Prostřednictvím OSD menu nastavujete vizuální parametry obrazu (velikost a polohu obrazu, jas, kontrast, barevnou teplotu apod.). V OSD menu se pohybujete pomocí tlačítek umístěných na monitoru.

Doba odezvy
Doba odezvy informuje o tom, jak je LCD monitor rychlý při obnově obrazu. Doba odezvy se skládá z doby rozsvícení bodu a z doby jeho zhasnutí. V textu standardně udáváme součet těchto hodnot (dnes je to nejčastěji 25 ms).

TCO99
Takto se označují produkty, které splňují přísná kritéria z hlediska neškodnosti vůči životnímu prostředí. Tyto požadavky zahrnují ekologii, ergonomiku, emisi elektrických a magnetických polí, spotřebu elektrické energie a elektrickou a požární bezpečnost. Nejnovější standard má označení TCO03.

	Acer AL511	Benq FP591	iiyama ProLite E380S	Umax LCD TV monitor 1503
Cena s DPH	9748 Kč	17 165 Kč	10 613 Kč	21 948 Kč
Poskytl	Acer CR, s. r. o.	100MEGA Distribution, s. r. o.	iiyama Czech, s. r. o.	Umax Czech, a. s.
WWW adresa	www.acer.cz	www.100megadistribution.cz	www.iiyama.cz	www.umax.cz
Záruka	3 roky	3 roky	3 roky	3 roky
Rozlišení	1024 × 768	1024 × 768	1024 × 768	1024 × 768
Úhly pohledu (zleva doprava/shora dolů)	120°/100°	160°/150°	120°/110°	150°/140°
Jas	250 cd/m^2	500 cd/m^2	380 cd/m^2	500 cd/m^2
Kontrastní poměr	350 : 1	450 : 1	450 : 1	400 : 1
Doba odezvy	35 ms	16 ms	23 ms	16 ms
Reproduktory	ne	ano	ano (2× 1,5 W)	ano (2× 2 W)
PC konektor	D-Sub	D-Sub, DVI	D-Sub	D-Sub
Spotřeba	40 W	50 W	neuvedeno	25 W
Norma TCO	TCO99	TCO95	neuvedeno	neuvedeno
Hmotnost	3,9 kg	3,5 kg	2,3 kg	4,5 kg
Zvláštní výbava	ne	čtečka paměťových karet	ne	TV tuner

kami D-Sub. Ve výbavě nechybějí ani poměrně kvalitní reproduktory, zabudované v podstavci monitoru.

Tento monitor má výborné úhly pohledu, a jak se na monitor určený pro zobrazování videa sluší, výborný je i jas a kontrast. Bohatá je nabídka funkcí v OSD menu, jeho používání není však právě z nejintuitivnějších. Také TV tuner by mohl být kvalitnější. Nebyl schopen zachytit slabší signál a při sledování rychlejších scén je velmi dobře vidět, že do monitoru posílá obrázky v nízké snímkové frekvenci. Při provozu se kovová obruba displeje citelně zahřívá a cena je dost vysoká. Na druhou stranu se však jedná o velmi zajímavé řešení, které si určitě zaslouží své následovníky.

Monitor Umax má integrovaný TV tuner pro příjem televizního signálu.

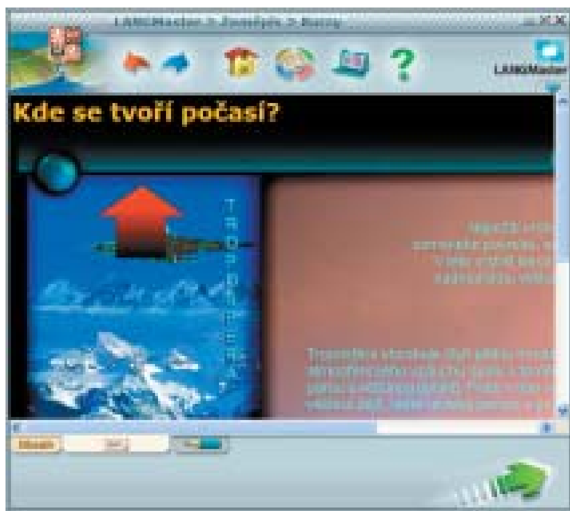
Monitor Umax je připraven i pro zobrazování videa – pro připojení videosignálu můžete využít S-Video nebo trojici zdířek pro kompozitní video.

LANGMaster Brána vědění – brána k dalším možnostem

LANGMaster Brána vědění je dalším krokem v otázce vzdělávání s využitím počítače.

Se vstupem do Evropské unie se pro nás budou postupně otevírat možnosti práce mimo naši republiku. Odmyslíme-li si práci nekvalifikovanou, budou nároky na uchazeče o práci dost vysoké.

Jedním z nich bude i požadavek na trvalé vzdělávání. Do rozjetého vlaku se nastupuje obtížně, čím dříve s tím začneme, tím lépe. I přes úctu k většině učitelů, kteří se snaží dostat do našich potomků co nejvíce informací, je třeba poohlédnout se po dalších zdrojích informací, tzn. je nutné, abychom studovali sami.

Role počítačů

Jednu z možností, jak se vzdělávat, nabízí počítače. Hodně lidí má přístup k počítači připojenému k internetu, byť pomocí telefonní linky a modemu.

Mnoho mladých lidí se s počítači seznámilo tím, že začali s hraním her. Díky tomu si nastavili poměrně vysoko laťku požadavků na programy: jde např. o animace, videoukázky a zvukové nahrávky. Podobné požadavky pak přenášejí na výukové programy.

V současné době není problém tato data umístit na disky CD nebo DVD, ale stahovat je po internetu je problematické.

Na druhé straně však není žádoucí oddělovat práci ve škole a domácí studium. Ideální by bylo, kdyby student mohl pokračovat doma tam, kde ve škole přestal. Ale školní počítač si těžko odnese domů.

LANGMaster Brána vědění

Brána vědění je projektem, který kombinuje data na discích CD-ROM spolu s internetem. Výuková data (videa, zvukové nahrávky, obrázky a texty) jsou uložena na cédéčkách.

Cédéčka si objednáte jako službu, podobně jako si objednáváte skladbu programů kabelové televize. Na základě předplatného budete dostávat v pravidelných intervalech poštou cédéčka s daty určenými pro výuku.

S daty pracujete pomocí jednotného prohlížeče, který se na začátku nainstaluje na váš počítač.

Licenční ujednání je uděláno tak, že na jednom počítači se může vzdělávat více uživatelů, každý pod svým uživatelským jménem. Jen nesmíte data z jednoho cédéčka šířit na více počítačů. V praxi to znamená, že na jednom počítači se mohou rodiče učit cizí jazyk a děti připravovat třeba na zeměpis nebo na chemii.

> **Brána vědění**
>
> **Zařazení:** Vzdělávací projekt *www.branavedeni.cz*
>
> **Tvůrce:** LANGMaster *(www.langmaster.cz)*.

Internet se využívá jen pro ukládání pomocných informací. To znamená, že s Bránou vědění můžete pracovat i na počítači, který není připojen k internetu, pouze nebude možné využívat některých služeb.

Tak proč internet? Ve škole žák nestihl dokončit práci při hodině. Doma se posadí k počítači, vloží příslušné CD, na okamžik se připojí k internetu. Po přihlášení do Brány vědění se dostane do místa, ve kterém práci ve škole ukončil. Podle potřeby si z internetu stáhne rozdělanou práci a odpojí se. Po dokončení úkolů se opět na chvilku připojí a výsledky své práce odešle.

Podobnou situaci si můžete představit pro rodiče, kteří se třeba učí cizí jazyk. Vyjde-li vám v práci chvilka, můžete si dokončit cvičení, které jste nestihli dokončit předchozí večer.

Další možnosti

Páteř dat tvoří tituly, které vydala firma LANGMaster. Velký počet titulů vznikl ve spolupráci s dalšími stranami, které nabídly kvalitní náplň daného titulu. Jejich výčet najdete na internetové adrese *www.branavedeni.cz*. Dalším významným partnerem je Český rozhlas, který pro Bránu vědění dodává ty nejzajímavější zvukové nahrávky ze svého zlatého archivu, a tak máte ojedinělou možnost poslechnout si některou z historických nahrávek, např. Gottwaldův projev nebo volání Prahy o pomoc v roce 1945.

Informační zdroje

Vedle velmi rozsáhlých výukových titulů naleznete v Bráně vědění rozsáhlé informační zdroje. Ty zatím dodává společnost Anopress a v současné době představují asi nejrozsáhlejší soubor vědomostí, historických a encyklopedických dat, informací a médií na českém internetu. Kromě Ottova slovníku naučného zde naleznete Kroniku lidstva, Kroniku 20. století, Státy a jejich představitele aj. Můžete také vyhledávat v desítkách médií (v novinách, časopisech, televizních a rozhlasových zpravodajstvích apod.).

Autoři jsou vítáni

Láká vás stát se jedním z autorů Brány vědění? Pak vám nabízíme pomocnou ruku. Od září budeme v PPK postupně uveřejňovat řadu článků zaměřených na práci s Bránou vědění a také na to, jak co nejlépe využít výuková cédéčka, která máte ve škole. Konkrétní informace o podmínkách získáte u firmy LANGMaster, nikoliv v naší redakci.

Kudy kudy cestička?

Rádi jezdíte na výlety? Nebo hodně cestujete v rámci svých pracovních povinností? Potom vás jistě zaujme jeden velmi užitečný pomocník pro plánování vašich cest.

Firma TRANiS je známa především svými programy pro plánování (Kilometrovník), evidování (Kniha jízd) a sledování (Lupus) jízd vozidel, ale také navigačním softwarem PocketKiM a PalmKiM pro malé elektronické pomocníky. Dnes si stručně představíme jednu z řady dostupných modifikacít programu Kilometrovník, a to provedení pro osobní automobily.

Plán trasy

Aktuální verze programu nese označení 10.2 a je určena především pro vyhledávání a plánování autotras po České republice a Evropě. Schematická, ale dostatečně přehledná mapa nabízí při použití třinácti měřítek potřebnou rozlišovací úroveň pro celou Evropu (46 států, 54 100 územních bodů) i Českou republiku (20 700 bodů). Program vám umožní snadno najít spojení z libovolného výchozího do libovolného cílového místa, přičemž si můžete ještě definovat až tři průjezdní místa, kudy musí cesta určitě vést. Program navíc vyhledanou trasu optimalizuje tak, aby spojení bylo nejkratší, nejrychlejší nebo provozně nejvhodnější. Mezi řadu parametrů, kterými ovlivňujete práci programu, jsou zařazeny např. maximálně povolené rychlosti, poplatky za použití silnic (mostů, tunelů, trajektů), hodnoty spotřeby pohonných hmot, zařazování přestávek atd. Parametrů, které ovlivňují celkové náklady a dobu jízdy pro různá vozidla, je možno definovat opravdu značné množství včetně čekacích dob na hraničních přechodech. Nalezenou trasu si lze prohlédnout na obrazovce nebo vytisknout, a to nejen jako mapu, ale také jako stručný nebo podrobný itinerář.

Zajímavosti

Při plánování tras na území České republiky lze využít funkci pro vyhledávání zajímavostí v definovaném okolí trasy. Nalezené pamětihodnosti včetně cest k nim jsou potom zařazeny do speciálního itineráře a v dalším okně si můžete prohlížet podrobnosti o historii a provozních podmínkách nalezených pamětihodností a také ilustrační fotografie. Samozřejmě lze listovat v celém katalogu památek, nebo naopak dvojím kliknutím na ikonu historického objektu, zobrazenou na mapě, je možno zobrazit informace o něm. Můžete si tedy snadno plánovat cesty na konkrétní hrad či zámek, ale také volit přestávky při delší cestě tam, kde je něco zajímavého k vidění. Údaje o pamětihodnostech ČR připravilo vydavatelství Petra Dvořáčka; program obsahuje informace o 390 hradech a zříceninách a o 50 historických městech.

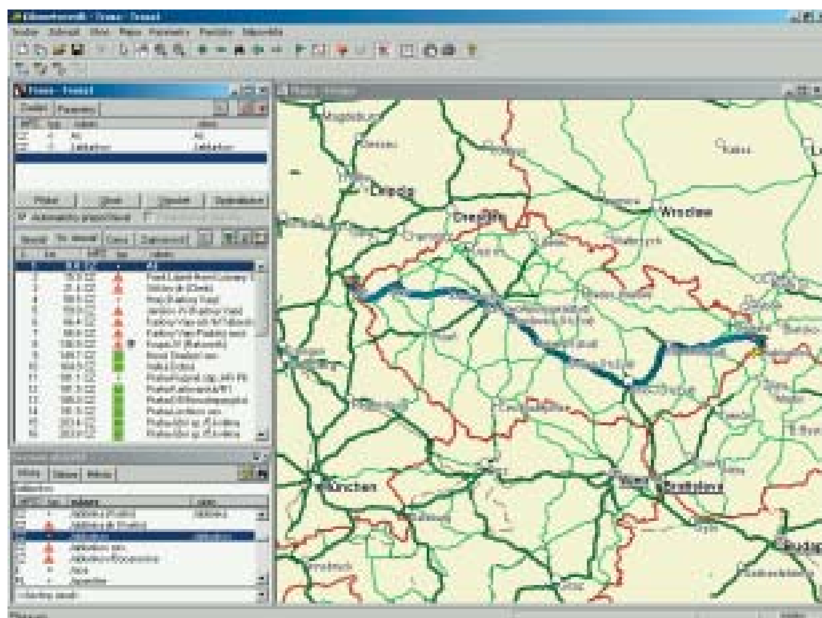
> **i**
>
> Kilometrovník pro osobní automobily 10.2 + Pamětihodnosti ČR
>
> **Software pro plánování tras určený pro osobní automobil a jízdní kolo**
>
> **Vyrobil:** TRANiS, Praha. *http://www.tranis.cz*
>
> **Cena:** 990 Kč.

Další možnosti

Program Kilometrovník je obecně pojat jako modulární systém, do kterého lze zařazovat mapové nebo funkční moduly: jde např. o zapojení dalších map (Evropa – 120 000 bodů, ČR – 28 000, SR – 8700, Polsko – 43 500, Maďarsko – 12 800) a plánů měst (ČR – 112, SR – 38), o respektování uzavírek silnic, definování až padesáti průjezdních míst (řešení problému obchodního cestujícího), vytváření a úpravy údajů v uživatelských databázích, export údajů, o aktualizaci dat apod.

V současné době je často požadovanou službou tohoto typu programu (a programy firmy TRANiS to samozřejmě umí) využití navigace GPS, což vyžaduje připojit některé z dostupných GPS čidel. Program navigační data zpracuje a zobrazí aktuální polohu nebo přesnou trasu jízdy.

Kilometrovník je zajímavým a užitečným pomocníkem. **Milan Pola**

Provozně výhodná cesta napříč republikou.

Jak se to řekne německy nebo anglicky?

Sedm výherců tentokrát obdrží ceny od společnosti Lingea. Výhrou bude komplet anglického a německého studijního slovníku Lingea Lexicon 2002.

Ceny do soutěže pro vás připravila společnost Lingea, s. r. o.

Je předním dodavatelem jazykových nástrojů a překladových slovníků na českém trhu.

Slovníky umožňují snadné a rychlé vyhledávání hesel, jejich přehledné zobrazení, procvičování slovíček a poslech správné výslovnosti a přinášejí spoustu dalších výhod a předností. Více informací o společnosti a o jejích produktech a demoverze najdete na internetové adrese *www.lingea.cz*.

Lingea, s. r. o.
Brno, Palackého tř. 35,
tel./fax: 541 233 160
Praha, Kroftova 18,
tel./fax: 257 325 822
e-mail: info@lingea.cz
www.lingea.cz

Dnešní otázka:

Slovníky Lingea Lexicon mají celou řadu jedinečných funkcí. Která z níže uvedených mezi nimi není?

a) učení slovíček, b) tabulky tvarosloví,
c) databáze vtipů, d) přehled gramatiky.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději do 15. září 2003 buď na korespondenčním lístku označeném heslem **Lingea** na adresu **Vogel Burda Communications, oddělení marketingu, P. O. Box 77, 186 21 Praha 8**, nebo elektronickou poštou na adresu **krizovka15@ppk.cz**. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Jména výherců uveřejníme v **PPK č. 18/2003**.

Tajenku a odpověď na otázku se svou adresou můžete zaslat formou SMS zprávy na číslo 9000106, a to ve tvaru: **VOGEL*PK15*Text tajenky*odpoved na otazku*Jan Novak Vinohradska52 15000 Praha5**

Na začátek SMS zprávy napište slovo VOGEL. Příznak PK15, text tajenky, odpověď na otázku a kontaktní údaje oddělte od sebe hvězdičkou nebo čárkou. Pokud jste se již zaregistrovali v SMS registraci 2003, můžete své jméno a adresu vynechat. Cena za odeslanou SMS zprávu je určena posledními dvěma číslicemi z čísla, na které je SMS zpráva odesílána (v tomto případě je to 6 Kč za jednu SMS). SMS službu poskytuje společnost NetKit, s. r. o. **Infolinka:** +420 225 018 225

POMŮCKY: ADY, EE, HOLA, PA-TA, RATA
HORSKÁ LOUKA
´ŠESTEREČNÝ NEROST
TECHNIKA UMĚLECKÉ GRAFIKY
ČLÁNKY VÍRY
DŮRAZNÝ ZÁPOR
SÍDLO V ČÍNĚ
PLAZIVÁ BYLINA S LESKLÝMI LISTY
PLOSKONOSÁ OPICE
MONGOLSKÝ KULTOVNÍ OBJEKT
NEPOSLUŠNÝ KŮŇ
ARABSKÉ MUŽSKÉ JMÉNO
POLÉVKOVÝ KNEDLÍČEK
MAĎARSKÝ BÁSNÍK
SKLÁDKA HLUŠINY
LIMONÁDA
JMÉNO HEREČKY BREJCHOVÉ
ZNAČKA ČOKOLÁDY
AFROASIAT
STAROŘEK
ZA FEUDAL. SVOBODNÝ STATEK
VESNICE
1. DÍL TAJENKY
ČÁST MOLEKULY
SVAZEK ROŠTÍ
ŘEKA V NIZOZEMSKU
DRUH ŠPANĚLSKÉ POLÉVKY
4. DÍL TAJENKY
PŘEDKY POVOZŮ
DRUH LYŽAŘSKÉ VĚTROVKY
SPZ RAKOVNÍKA
3. DÍL TAJENKY
KOBRA (ZOOL.)
TÉMĚŘ
SPOJKA
LŮJ (NÁŘEČNĚ)
ANGLICKY "OŘECH"
JE MOŽNO
PŘEDLOŽKA
BRITSKÝ ADMIRÁL
CITOSLOVCE BOLESTI
STAROVĚKÉ MĚSTO V MALÉ ARMÉNII
LEDVINA (ANAT.)
ZBABĚLEC
NEJINAK
SNÍŽENÍ CENY
LID
OČISTITI VODOU
DOMÁCKY SAMUEL
ZAKRSLÝ STROM
MALOASIJSKÁ BOHYNĚ
NAIVNÍ ČLOVĚK
PÍSEMNÉ OSVĚDČENÍ
NÁVRAT DO ATMOSFÉRY
DUCHOVNÍ
OCAS SPÁRKATÉ ZVĚŘE
KNĚZ TIBETSKÝCH MNICHŮ
LOSOVÁNÍ
STARŠÍ TYP RUSKÉ STÍHAČKY
ZN POKRM. TUKU
ZKRATKA SLEČNY
2. DÍL TAJENKY
VYJÁDŘENÍ POMĚRU
NÁZEV ZNAČKY DUSÍKU
ZNAČKA REGISTR. TUNY
HOVĚZÍ DOBYTEK
BÝVALÁ ZNAČKA ČEPELEK
SVĚTOVÁ STRANA
MĚSÍC (KNIŽNĚ)
PLAZI
PAZNEHTNÍK

LINGEA

Správná odpověď na soutěžní otázku z **PPK č. 12/2003** zní: 42 lidových písniček z titulu Písničky z 1. A je možné přehrát jako audio CD, zároveň titul nabízí využití na počítači jako CD-ROM, písničky je však také možné přehrát pomocí kláves s disketovou mechanikou (odpověď d).

Tajenka křížovky z **PPK č. 12/2003** zní: Vyberte si u nás dárek za vysvědčení.

Ceny od společnosti **Charta Musica** vyhrávají: David Habáň z Přerova, Lubomír Mucha z Prešova, Olga Rašovská z Ostravy-Dubiny, Petra Šnoblová ze Žatce, Zdeněk Vítek z Křemže, Jaroslav Hamouz z Děčína, Jindřich Kubánek z Mostu, Josef Koudelka z Prahy, Iva Celejewská z Trmic, Milan Pěnkava z Náměště n. Osl., Anabela Reichová z Bohumína, Milan Dušek z Liberce, Antonín Dostál z Frenštátu pod Radhoštěm, Jana Kovářová z Uherského Hradiště a Pavel Procházka z Jaroměře. Blahopřejeme!

Přepočítáváme jednotky

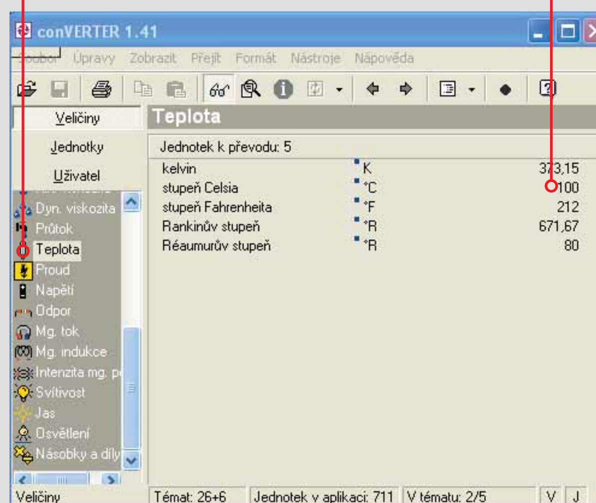

Z našeho redakčního CD si můžete nainstalovat zajímavý a užitečný prográmek Converter. Bude se vám hodit k přepočítávání různých fyzikálních jednotek – dohromady můžete převádět až 711 jednotek, rozčleněných do 26 témat. Díky programu se také můžete o jednotkách ledacos zajímavého dozvědět – např. odkdy platí a kým byly zavedeny.

Program najdete na PPK CD 15/2003

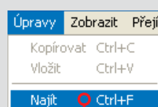
Okno programu

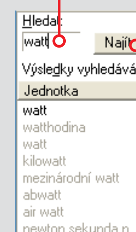
V okně programu najdete klasickou nabídku položek, nástrojovou lištu a po levé straně seznam položek. V tomto seznamu si můžete zobrazit buď seznam všech jednotek, nebo vždy jednu veličinu se všemi příbuznými jednotkami. Toto zobrazení určujete kliknutím na tlačítko **Jednotky** nebo na tlačítko **Veličiny** v záhlaví seznamu. V tomto seznamu vyhledejte jednotku, ze které nebo do které chcete převádět, či určitou veličinu a klikněte na ni. Tím se v pravé části okna programu zobrazí všechny jednotky, které lze mezi sebou převádět. Kliknete-li dvakrát do řádku k jednotce, aktivuje se volné políčko v řádku. Do tohoto políčka vepište numerickou hodnotu, kterou chcete převést. Nyní stiskněte klávesu Enter. Tím se tato hodnota automaticky přepočítá na všechny dostupné jednotky. Tyto hodnoty se zobrazí v řádku u jednotek.

Vyhledávání

Pokud se v seznamu jednotek nevyznáte, můžete využít funkci pro vyhledávání. Z nabídky **Úpravy** vyberte příkaz **Najít**. Tím se v záhlaví sloupce otevře volné políčko **Hledat**. Do něj vepište název jednotky, kterou hledáte, a klikněte na tlačítko **Najít**. Ve sloupečku se zobrazí všechny jednotky, které podle zadání přicházejí v úvahu (zadáte-li např. watt, zobrazí se také watthodina), a v pravém okně všechny příbuzné jednotky. Chcete-li políčko pro vyhledávání zavřít, klikněte na tlačítko **Storno**.

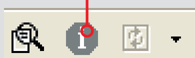

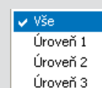
Zobrazení informací o jednotce

Jak již bylo uvedeno, prostřednictvím programu Converter se také lze lecčemu přiučit. Kliknete-li na tlačítko s písmenem I, v dolním řádku se zobrazí všechny dostupné informace o jednotce – tj. kdy a kým byla zavedena a také jaký je její poměr k ostatním jednotkám. V okně programu jsou ještě další informace o jednotkách, které přepočítáváte. V dolní liště programu naleznete nejprve informace o počtu veličin, které lze pomocí programu přepočítávat, a také informace o počtu jednotek. Těch je, jak již bylo uvedeno, sedm set jedenáct. Dále se zde dozvíte, kolik jednotek je zobrazeno v tématu, tedy mezi kolika jednotkami v rámci určité

veličiny lze přepočítávat. Dále v liště najdete číslici od jedné do tří nebo písmeno V. Pokud na toto písmeno kliknete, rozbalí se další nabídka. Zde můžete určit, že žádáte zobrazení naprosto celé nabídky všech jednotek, tedy i těch nejexotičtějších, jako je např. siderický měsíc – v tom případě vyberte z nabídky položku **Vše**. Jestliže zvolíte úroveň 1, zobrazí se pouze ty nejzákladnější jednotky. Zvolíte-li úroveň 2, zobrazí se pouze ty jednotky, které jsou v souboru convert.con označeny znaménkem +. Tento soubor je součástí programu Converter, obsahuje veškeré jednotky používané v programu a lze jej také upravovat. Jestliže v nabídce zvolíte úroveň tři, zobrazí se hlavně staré jednotky. Tato nabídka je dostupná, pokud v nástrojové liště kliknete na tlačítko **Úroveň**. Jako poslední se v dolní liště zobrazí informace o přesnosti výpočtu při převádění jednotek. Tuto přesnost si nastavíte, kliknete-li v hlavní nabídce na položku **Formát**. Zde si lze vybrat, zda chcete zobrazit přesnost jednoduchou, tj. přepočet na osm desetinných míst, nebo dvojitou, tj. přepočet na dvanáct desetinných míst, anebo vědeckou. Zvolíte-li přesnost vědeckou, výsledky se zobrazí v exponenciálním tvaru včetně tzv. Eulerova čísla (E).

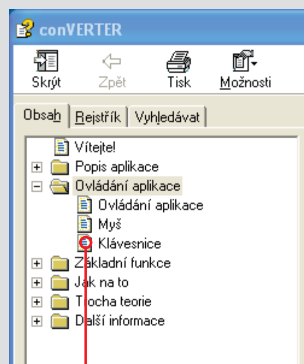
Klikněte na tlačítko se symbolem písmene I.

Trocha teorie

V programu Converter si lze zobrazit něco z fyzikální teorie. Víte například, které jsou základní jednotky SI? Tyto informace najdete v nápovědě k programu. Stiskněte funkční klávesu F1 a otevře se okénko s rozsáhlou nápovědou. Ze seznamu vlevo vyberte záložku **Obsah** a z nabídky na této záložce položku **Trocha teorie**. Tato položka se rozbalí a vy si můžete vybrat, zda chcete zobrazit např. jednotky SI, nebo fyzikální konstanty. V nápovědě se dozvíte, jak s programem pracovat, a můžete si zobrazit platné klávesové zkratky. Ty najdete pod položkou **Ovládání aplikace** (položka **Klávesnice**) v seznamu vlevo.

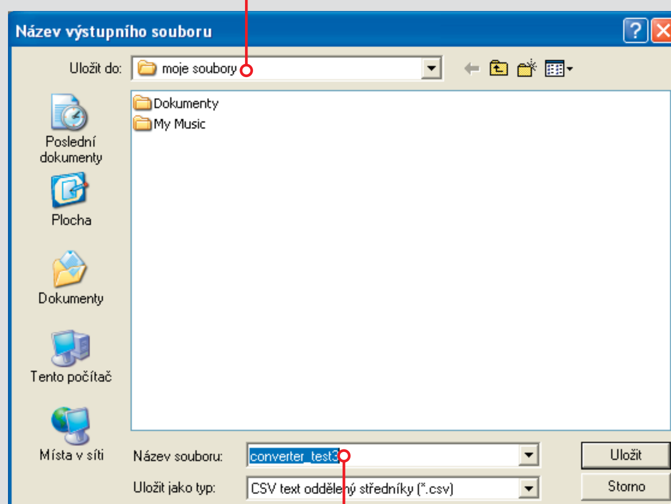
Informace o klávesových zkratkách v programu.

Nahrávání

Některé výpočty, které prostřednictvím programu provádíte, si můžete „nahrát“, tedy uložit do textového souboru. Klikněte na tlačítko **Nahrávání** v nástrojové liště (vedle tlačítka pro nápovědu). Otevře se okénko **Název výstupního souboru**; v něm musíte určit název souboru, do kterého se data uloží, a také místo, kde bude soubor uložen. Je třeba také zvolit, ve kterém formátu bude soubor uložen. Může to být např. formát CSV. Soubor v tomto formátu lze otevřít v tabulkovém procesoru (např. jde o program Excel). Dále lze soubor uložit ve formátu TXT (standardně se otevírá v programu Poznámkový blok), a to oddělený buď tabulátory, nebo mezerami. Klikněte na tlačítko **Uložit** a okénko se zavře. Nyní si povšimněte, že místo tlačítka **Nahrávání** jsou zde tlačítka **Pauza** a **Konec nahrávání**, kterými nahrávání ovládáte. Provádějte tedy výpočty (pouze v rámci jedné veličiny) a nakonec klikněte na tlačítko **Konec nahrávání**.

-mia

Určete, kde bude soubor uložen.

Soubor pojmenujte.

Vyberte formát souboru.

Pakujeme s WinZipem

Na PPK CD najdete program WinZip, který patří mezi tzv. archivační programy. Co tyto programy umí? Některé soubory mají značnou velikost.

Chcete-li je např. poslat poštou nebo archivovat na nějakém médiu, je jistě výhodné jejich velikost stlačit na nejmenší možnou velikost, tedy komprimovat je. K tomu slouží archivační programy a mezi jejich nejznámějšího zástupce patří právě program WinZip. Pomocí programu se soubory, které chcete zkomprimovat, zabalí do tzv. archivačního souboru. Budete-li chtít soubory otevřít, je třeba je nejprve pomocí archivačního programu „rozbalit" a teprve poté s nimi můžete volně nakládat.

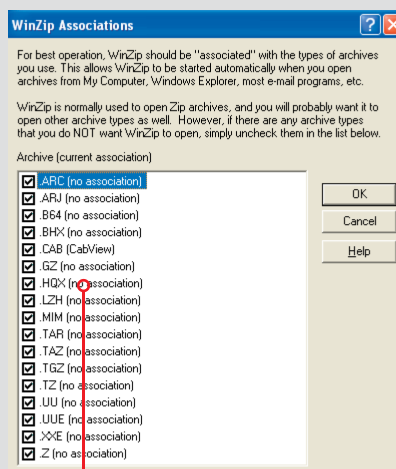
Instalace

Instalace programu probíhá zcela standardně, na jejím konci jste dotázáni, zda chcete začít s klasickým vzhledem programu (**Start with WinZip Classic**), nebo s průvodcem (**Start with WinZip Wizzard**). Zaškrtněte první možnost a klikněte na tlačítko **Next**. V dalším okénku si určíte, zda chcete instalaci rychlou (**Express setup**), nebo pokročilou (**Custom setup**), při které budou např. vytvořeny skupiny programů apod. Kliknutím na tlačítko **Next** se přenesete do dalšího okénka, kde jste žádáni, abyste asociovali určité typy souborů (archivy). Tím dáte programu WinZip najevo, které typy souborů se v něm mají automaticky (např. z průzkumníka nebo z jiného programu pro správu souborů) otevírat. Klikněte na tlačítko **Associations** a v okénku, které se otevře, zaškrtněte všechny typy archivačních souborů, u kterých požadujete, aby se automaticky otevíraly v programu WinZip. Nakonec klikněte na tlačítko **OK**. Klikněte na tlačítko **Next** a pro dokončení instalace na tlačítko **Finish**.

Rychlá instalace.

Pokročilá instalace.

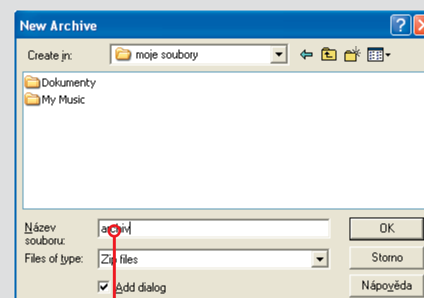
Určete, které typy souborů se mají automaticky otevírat v programu WinZip.

Zazipování souboru

Spusťte program a klikněte na tlačítko **New** v nástrojové liště. Tím se otevře okénko **New Archive**. Zde vepište do řádku název archivačního souboru, který vytváříte, a vyberte místo, kde bude soubor uložen. Klikněte na tlačítko **OK**. Tím je soubor vytvořen, je však třeba do něj přidat zkomprimované soubory.

Klikněte na tlačítko **New**.

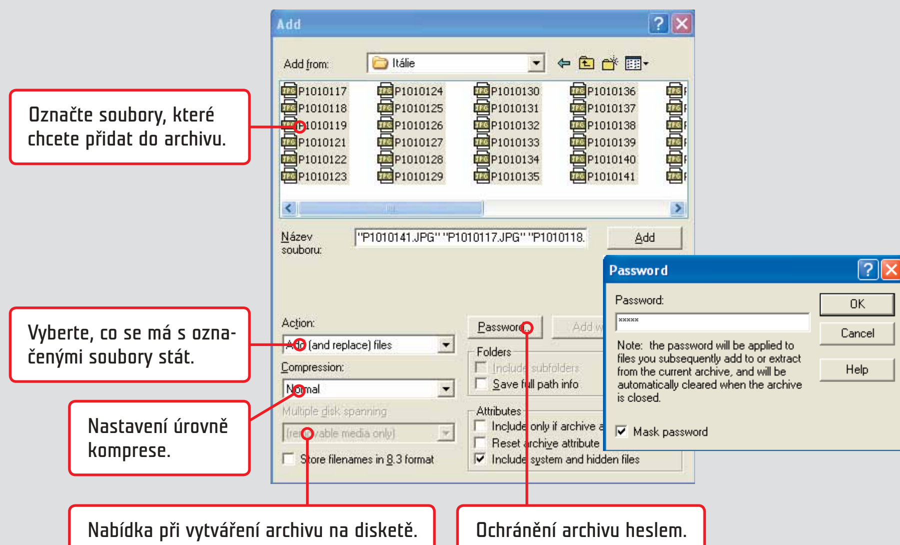
Vepište název nového archivu.

Přidání souborů

V okénku **Add**, které se okamžitě otevře, nejprve vyhledejte složku, která obsahuje soubory, jež chcete „zabalit" do archivu. Soubory označte, a vybíráte-li více souborů, použijte současně stisknutou klávesu Shift (výběr v řadě) nebo Ctrl a zároveň klikejte myší.

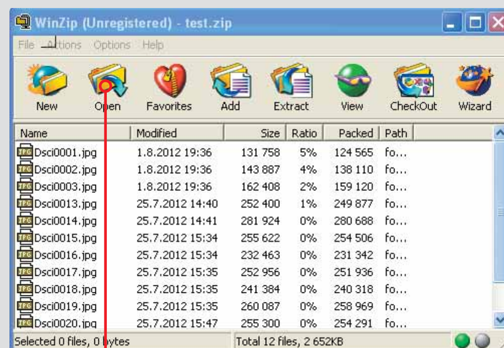
Tyto soubory je šikovné si soustředit do jedné složky, abyste nemuseli dialogové okno vyvolávat vícekrát. Nyní si z rozbalovacího souboru **Action** vyberte, co se má s vybranými soubory provést. Jestliže z nabídky vyberete příkaz **Add (and replace)...**, budou soubory přidány do archivačního souboru a na původním místě zůstanou v nekomprimované podobě. Prostřednictvím druhého příkazu **Freshen...** obnovíte soubory v archivu, pokud u původních souborů došlo k nějakým změnám. Volbou **Move** dojde k přidání vybra-

ných souborů do archivu a zároveň k jejich vymazání z původního místa. Zvolíte-li volbu **Update (and add)...**, budou do archivu přidány pouze ty soubory, které již existující archiv neobsahuje. V rozbalovacím seznamu **Compression** rozhodujete o úrovni komprese. Ta může být nejvyšší (**Maximum...**), což obnáší nejmenší velikost archivačního souboru, normální, rychlá (**Fast** – tedy větší velikost archivačního souboru), velmi rychlá (**Super fast**) nebo není žádná (**None**). Nabídky v rozbalovacím seznamu **Multiple disk spanning** jsou aktivní pouze v případě, že jste rozhodli, že se archiv bude vytvářet na disketě. Určujete zde totiž, co má nastat v případě, že by tato disketa byla plná. Zvolíte-li možnost **Automatic**, pak v případě zaplnění diskety bude automaticky požadována disketa nová. V případě možnosti **Automatic + wipe first...** bude požadována nová disketa, avšak budete mít ještě možnost na první disketě některé soubory vymazat. Zvolíte-li **No Spanning**, pak se v případě zaplnění diskety zobrazí chybová hláška. Aby archiv nemohl rozbalit nikdo nepovolaný, lze archiv ochránit heslem. Klikněte na tlačítko **Password** a do políčka v okénku vepište heslo. Přidání souborů do archivu spustíte kliknutím na tlačítko **Add**.

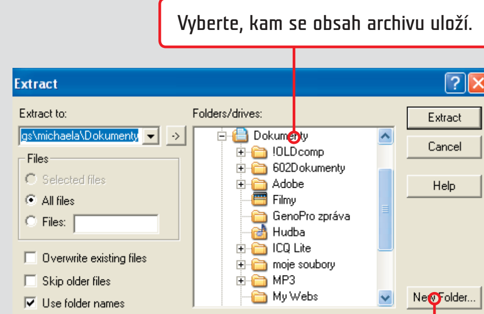

Rozbalení souboru

Chcete-li naopak již zabalený soubor rozbalit a prohlédnout si jej, klikněte na tlačítko **Open** v nástrojové liště. V okénku **Open** posléze vyhledejte archiv, který chcete rozbalit, a klikněte na tlačítko **Open**. V hlavním okně programu WinZip se potom zobrazí všechny soubory, které archiv obsahuje. Chcete-li soubory z archivu vyjmout a uložit je na nějaké místo, klikněte na tlačítko **Extract**. Tím se otevře stejnojmenné okénko. Nejprve je třeba určit, kam soubory uložíte. V políčku **Folders/drives** si vyberte disk a složku, kam chcete soubory umístit. Jestliže chcete pro soubory vytvořit speciální složku, klikněte na tlačítko **New Folder**. Nakonec klikněte na tlačítko **Extract**.

Klikněte na tlačítko **Open**.

Vytvoření nové složky.

Průvodce

Program WinZip disponuje ještě druhým uživatelským rozhraním, což je průvodce, který vám pomůže rychle vytvořit nový archiv nebo archiv otevřít. Klikněte na tlačítko **Wizard**. Okénko programu se změní v okénko průvodce. Klikněte na tlačítko **Next** a v dalším okénku si vyberte, co chcete učinit: zda vytvořit nový archiv (**Create a new Zip file**), nebo obnovit archiv již existující (**Update an existing Zip file**), anebo archiv rozbalit (**Unzip...**). Klikněte opět na tlačítko **Next**. Pokud jste chtěli vytvořit nový archiv, jste nyní vyzváni k vepsání názvu archivu. Pokud se vám nabízené umístění archivu nelíbí, klikněte na tlačítko **Browse** a ze stromové struktury si vyberte, kam chcete archiv uložit. V dalším okénku již přidáváte do archivu soubory. Pro přidání jednotlivých souborů klikněte na tlačítko **Add files** a pro přidání celé složky klikněte na tlačítko **Add folders**. Nakonec klikněte na tlačítko **Zip Now**.

-mia

Obnovení již existujícího archivu.

Choose a name for your new Zip file, then click Next.
Type the name you want to use for your new Zip file, or click Browse to browse your system; then click Next.
The current default folder is:
C:\Documents and Settings\michaela\Dokumenty
File name:
archiv.zip
Browse...

Nastavení jiné složky pro uložení archivu.

LeechGet – rychlé stahování z internetu

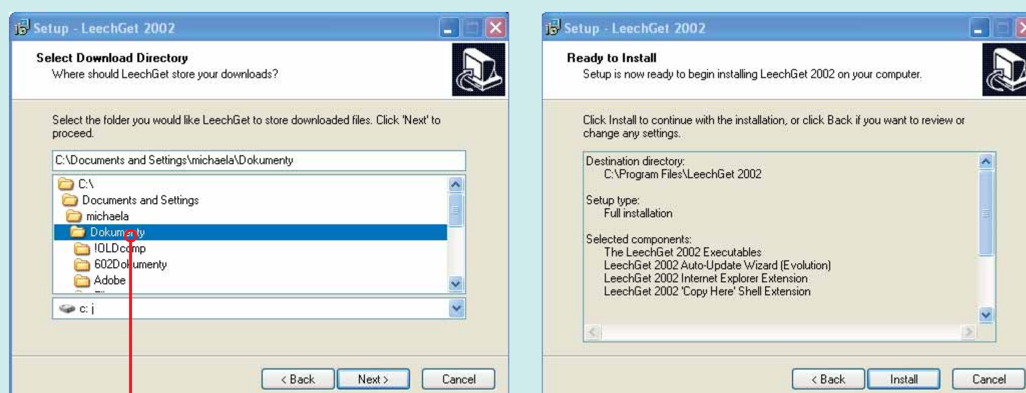
Z našeho redakčního CD si můžete nainstalovat program LeechGet. Prostřednictvím tohoto programu lze stahovat soubory z internetu, a to jak z WWW stránek prostřednictvím internetového prohlížeče, tak z tzv. FTP serveru.

Program najdete na PPK CD 15/2003

Stahování prostřednictvím specializovaných programů je oproti stahování pomocí programu na prohlížení internetu mnohem rychlejší a lze také např. nastavit čas, kdy má stahování začít. Ovládání programu LeechGet je zpracováno v angličtině, a proto vám přinášíme návod, jak s programem pracovat.

Instalace

Instalace programu probíhá rychle; stačí pouze potvrdit, že souhlasíte s licenčními podmínkami (používání programu je zcela bezplatné). Dále je třeba v okénku **Select Download Directory** vybrat adresář, do kterého se budou ukládat stažená data. V posledním okénku **Ready to install** se zobrazí všechna nastavení, která jste určili při instalaci. Klikněte na tlačítko **Install** a program se instaluje na váš disk.

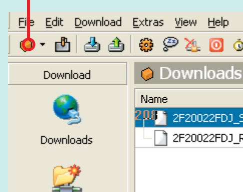

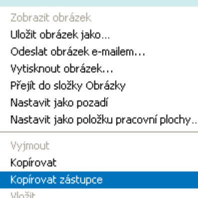
Určete, kam se mají ukládat stahované soubory.

Průvodce stahováním

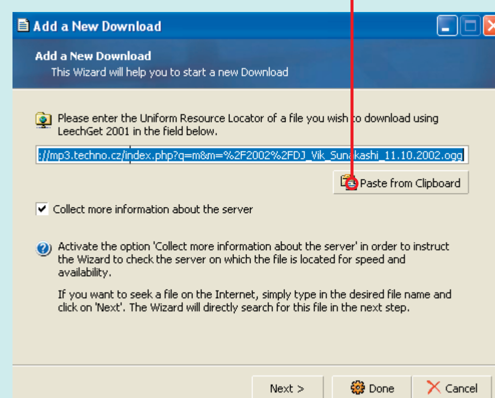
Pokud chcete stahovat soubory z internetu, stačí spustit intuitivního průvodce stahováním a vyplnit několik formulářů. Ještě předtím však otevřete internetovou stránku s odkazem na stahování souboru. Klikněte na tento odkaz pravým tlačítkem myši a z nabídky vyberte položku **Kopírovat zástupce**. Nyní se vraťte zpět do programu LeechGet a v nástrojové liště klikněte na tlačítko se symbolem krychle. Otevře se okénko **Add a New Download** a v něm klikněte na tlačítko **Paste from Clipboard**. Odkaz, který jste si uložili do schránky, se vloží do volného políčka. Klikněte na tlačítko **Next**.

Klikněte na tlačítko se symbolem krychle.

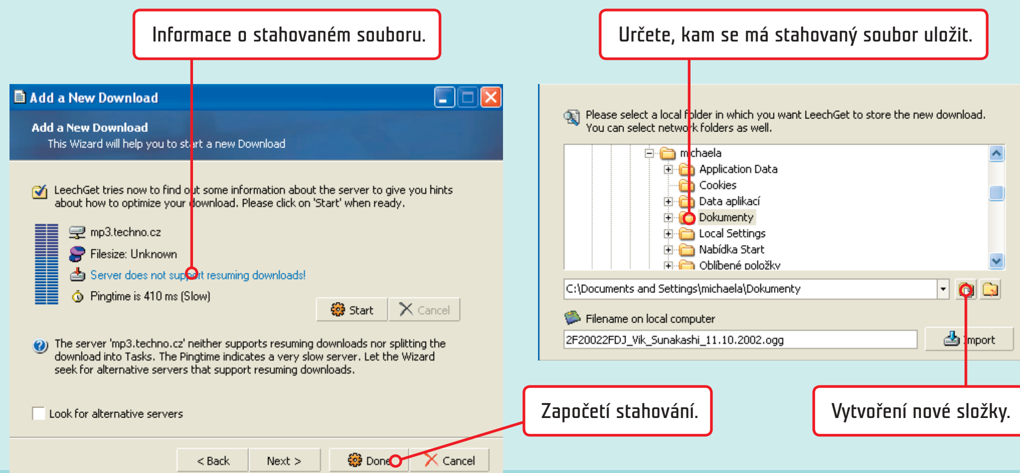
Klikněte na tlačítko a do políčka se vloží zkopírovaný odkaz.

Další kroky

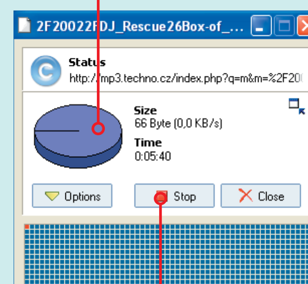
V dalším okénku průvodce získáte o stahování několik informací – např. zjistíte, ze kterého serveru je soubor stahován, případně velikost souboru apod. Klikněte na tlačítko **Next** a v dalším okénku určete, kam má být stažený soubor uložen. Vyhledejte toto místo ve stromové struktuře v okénku, a chcete-li vytvořit pro stahovaný soubor novou složku, klikněte na tlačítko vedle políčka, kde je uveden aktuální cíl stahování. Druhé tlačítko slouží k vymazání označené složky. Opět klikněte na tlačítko **Next** a přesuňte se do

posledního okénka průvodce. Zde je možné rozdělit stahování souborů do několika částí – tím se může zvýšit rychlost stahování. To lze učinit v políčku **Number of Tasks**. Zatrhnete-li políčko **Start Download immediately**, stahování začne okamžitě. Nakonec klikněte na tlačítko **Done** a stahování započne.

Stahování souboru

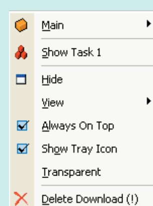
To, že probíhá stahování souboru, poznáte podle speciální ikonky ve tvaru žlutého kolečka, která se usídlila v systémové liště. Jestliže na tuto ikonu kliknete, otevře se okénko, ve kterém můžete průběh stahování podrobně sledovat. V okénku je zobrazen kruh, který představuje celý soubor, jejž stahujete. Tento kruh bude postupně ubývat, podle toho, kolik dat jste již stáhli. V okénku se zobrazí též informace o tom, kolik dat již bylo staženo, předpokládaná doba, po kterou bude stahování ještě trvat, a také rychlost stahování v kilobitech za sekundu. V okénku najdete také několik tlačítek. Pomocí tlačítka **Options** lze vyvolat nabídku možností, pomocí tlačítka **Pause** lze stahování pozastavit. Kliknete-li na tlačítko **Close**, okénko se zavře a stahování se ukončí.

Místní nabídka

Kliknete-li na tlačítko **Options**, otevře se místní nabídka pro stahování. První položka v nabídce **Main** se větví do dalších nabídek. Jestliže je aktivní nabídka **Start All**, je možno tímto příkazem všechna naplánovaná stahování zahájit, příkazem **Stop All** všechny akce pozastavit. Příkazem **Cancel All** všechna naplánovaná stahování souborů zrušíte, příkazem **Reactivate All** je naopak obnovíte.

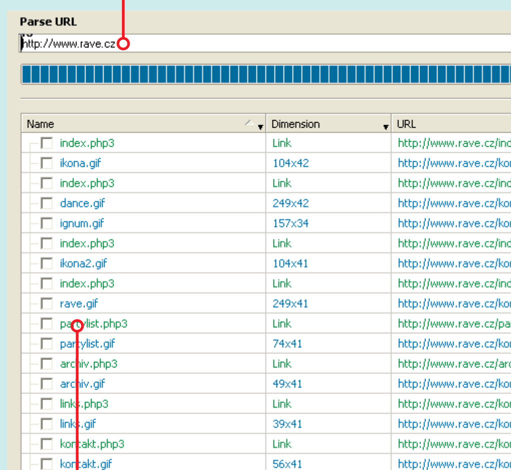
Pomocí příkazu **Hide** okénko s informacemi o stahování souboru skryjete. Toto okénko si můžete prostřednictvím nabídky **View/ Compact View** zobrazit v zjednodušené variantě – v okénku je pak o stahování uvedeno pouze několik základních informací. Zaškrtnete-li položku **Always on Top**, toto okénko zůstane vždy zobrazeno i přes jiná otevřená okna a ta jej nikdy nebudou překrývat. Prostřednictvím příkazu **Show Icon Tray** lze ikonu pro stahování zobrazit v tzv. systémové liště (vedle hodin). Jestliže chcete, aby bylo okénko s informacemi o stahování stále navrchu, avšak aby bylo průhledné, použijte příkaz **Transparent**.

Prozkoumání internetové stránky

Určitou internetovou stránku můžete dát programem LeechGet prozkoumat, abyste zjistili, které její prvky lze stáhnout. K tomu slouží příkaz a tlačítko **Parse Website**; to najdete jako druhé v nástrojové liště v hlavním okně programu. Jestliže na toto tlačítko kliknete, otevře se okénko **Web Parser**. Do prvního řádku **Parse URL** vepište internetovou adresu, kterou chcete prozkoumat, a klikněte na tlačítko **Parser**. V políčku se zobrazí všechny prvky, ze kterých je stránka složena. V seznamu je zobrazen vždy název souboru, velikost a adresa, na které je soubor uložen. Vedle názvu souboru je vždy políčko, které lze zaškrtnout. Tím si označujete soubory, které hodláte stáhnout. Můžete si však např. jednoduše určit, že chcete stáhnout všechny obrázky ve formátu JPG. Pod políčkem se seznamem souborů najdete dva rozbalovací seznamy. V rozbalovacím seznamu **Select** označujete ty formáty souborů, které mají být vybrány (označeny zatržítkem). Mohou to být např. všechny obrázky ve formátu JPG, internetové animace ve formátu GIF apod. Naopak v rozbalovacím souboru **Deselect** určujete, které soubory se mají „odznačit". V položce **Download selected files...** určujete složku, kam se mají stažené soubory uložit. Pokud s navrženou složkou nesouhlasíte, klikněte na tlačítko se dvěma tečkami a složku vyberte. Nakonec klikněte na tlačítko **Download** a soubory se začnou stahovat.

-mia

Co je nového na internetu?

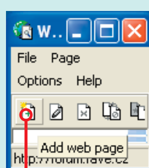

Na našem redakčním CD najdete program WebMon. Ten za vás bude zjišťovat, zda se na vašich oblíbených internetových stránkách neobjevilo něco nového, tedy zda stránky nebyly aktualizovány. Používání tohoto programu je zcela zdarma. Ovládání programu je v angličtině, proto vám k němu nabízíme návod.

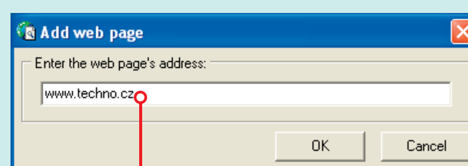
Program najdete na PPK CD 15/2003

Přidání stránky

Nejprve je třeba v programu WebMon vytvořit seznam internetových adres, u kterých se má zkoumat, zda proběhly aktualizace. V okénku programu klikněte na zcela první tlačítko **Add web page** se symbolem znaménka plus. Tím se otevře stejnojmenné okénko s volným políčkem; sem je třeba zadat adresu internetové stránky, jejíž aktualizace chcete zjišťovat. Okénko zavřete kliknutím na tlačítko **OK**.

Klikněte na tlačítko **Add web page**.

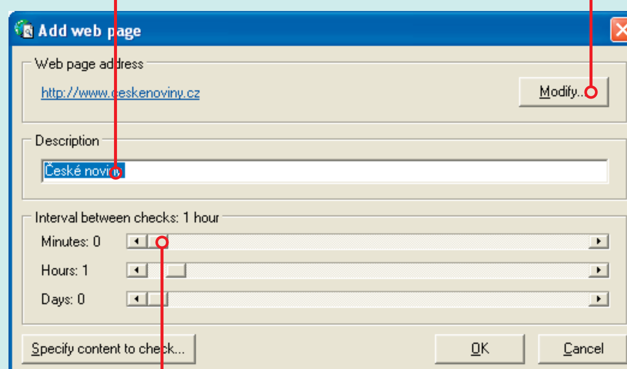
Vepište internetovou adresu.

Informace o stránce

Tím se začnou stahovat informace o této internetové stránce a otevře se okénko, ve kterém ještě doladíte podrobnosti o aktualizacích stránky. U první položky **Web page address** je internetová adresa stránky uvedena jako hypertextový odkaz. Chcete-li tuto adresu upravit, klikněte na tlačítko **Modify**. V políčku **Description** najdete popis stránky – je uveden v záhlaví stránky. Chcete-li, můžete tento text vymazat a do políčka vepsat popis vlastní. Zcela dole v okénku najdete tři posuvníky. Zde určujete, jak často má program zjišťovat aktualizace stránek. Pomocí prvního posuvníku nastavujete časový údaj v minutách, pomocí druhého v hodinách a pomocí třetího ve dnech.

Popis stránek.

Chcete-li adresu změnit, klikněte na tlačítko **Modify**.

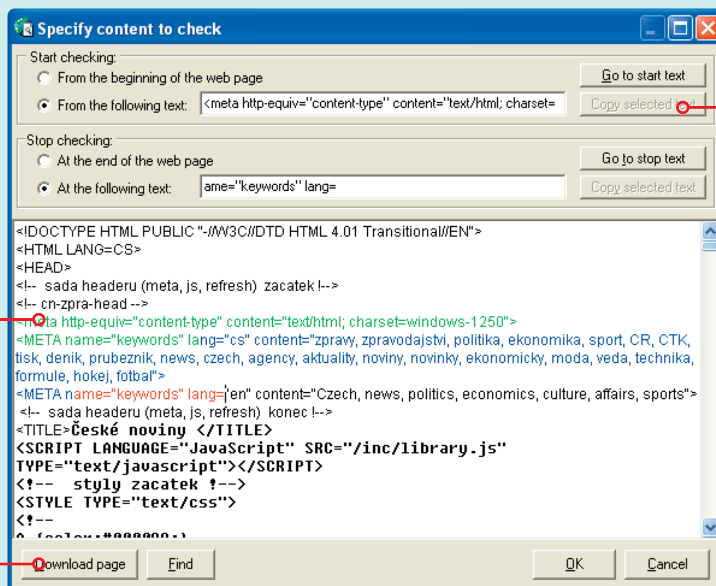

Interval kontroly stránek.

Aktualizace části stránky

Je-li stránka příliš obsáhlá, pomocí programu WebMon můžete nastavit pouze aktualizace části stránky. V okénku **Add web page** klikněte na tlačítko **Specify content to check**. Tím se otevře stejnojmenné okénko, které bude obsahovat dokument s internetovou stránkou. Ta však nebude zobrazena tak, jak jste zvyklí (tedy v internetovém prohlížeči), ale zobrazí se pouze její zdrojový kód s příkazy zapsanými v jazyce HTML. Požadujete-li prohlížení celé stránky, u položky **Start checking** ponechte vybranou možnost **From the beginning...** a u položky **Stop checking** možnost **At the end...** Chcete-li nastavit kontrolu části stránky, u první položky **Start...** vyberte druhou možnost, tedy **From the following text**. Nyní v dokumentu s internetovou stránkou vyhledejte tu část, od které se má stránka kontrolovat. Se současně stisknutým levým tlačítkem myši vyberte část textu. Tím se zaktivuje tlačítko **Copy selected text**. Klikněte na něj a vybraný text se překopíruje do volného políčka u položky **From the following text**. Označený text se zabarví zeleně. Stejně pokračujte i u položky **Stop checking**, kde určíte, až kam se má stránka prohledávat.

Tento text se zabarví červeně a veškerý text mezi těmito dvěma hranicemi modře – kontrolovat se bude pouze tato část stránky. Nezapomeňte kliknout na tlačítko **OK**.

Klikněte na tlačítko **Copy selected text**.

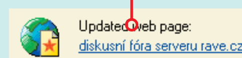
Označte začátek textu, od kterého se má stránka kontrolovat.

Stažení stránky.

Stahování aktualizací

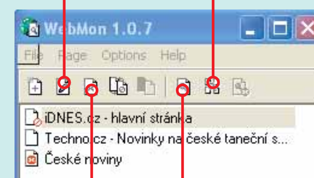
Všechny stránky, které si přejete kontrolovat, se uloží do hlavního okénka programu. Tím se zaktivuje několik tlačítek v nástrojové liště programu. První tlačítko slouží k přidání další stránky do seznamu. Pomocí druhého tlačítka **Modify web page** otevřete okénko **Add web page**, kde lze upravit podrobnosti o kontrole aktuální stránky. Dalším tlačítkem stránku ze seznamu odstraníte. Tlačítkem **Toggle...** pozastavíte kontrolu aktualizací označené stránky. Kontrola stránek probíhá automaticky ve vámi zvoleném intervalu (pochopitelně pouze v případě, že jste připojeni k internetu). To, že na stránce proběhla aktualizace, zjistíte podle toho, že v rohu obrazovky se zobrazí okénko s hypertextovým odkazem na stránku, která byla zkontrolována. To, že na stránce proběhla aktualizace, zjistíte v okně programu WebMon podle toho, že ikonka vedle názvu stránky v seznamu se změní. Jestliže na ikonku dvakrát kliknete, aktualizovaná stránka se otevře. Aktualizace stránek lze také zjišťovat „ručně“. Můžete zjišťovat aktualizace všech stránek, které máte v seznamu – v tomto případě klikněte na tlačítko **Check all web pages**. Chcete-li zkontrolovat pouze vybranou stránku, klikněte na ni v seznamu a poté na tlačítko **Check selected web page**. Poslední tlačítko v nástrojové liště je aktivní v případě, že kontrola aktualizací právě probíhá. Kliknutím na tlačítko lze tuto kontrolu zastavit.

Oznámení o proběhlé aktualizaci.

Úprava nastavení kontrolované stránky.

Kontrola všech stránek najednou.

Vymazání stránky ze seznamu.

Kontrola vybraných stránek.

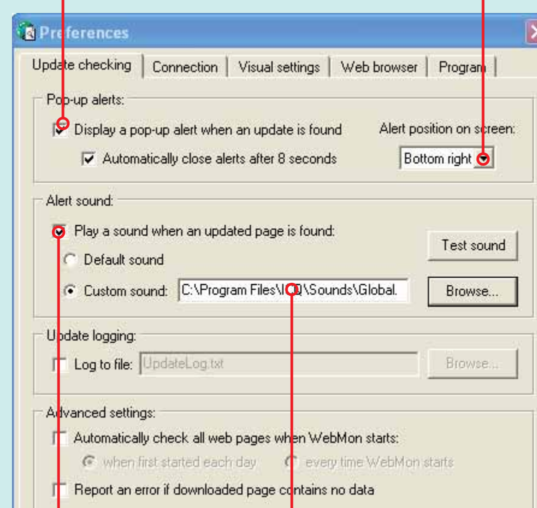
Nastavení upozornění

Z nabídky **Options** vyberte položku **Preferences**. Tím se otevře stejnojmenné okénko s pěti kartami, na nichž si lze program nastavit. V kartě **Update checking** si nastavujete, jak budete upozorněni na to, že stránka je aktualizovaná. Zaškrtnete-li v části **Pop-up alerts** položku **Display a pop-up alert...**, vždy se zobrazí malé okénko s internetovou adresou, která byla aktualizována. Ponecháte-li zaškrtnutou položku **Automatically close...**, toto okénko se po osmi sekundách automaticky zavře. Z rozbalovacího seznamu **Alert position** si vybíráte, kde se toto okénko zobrazí – zda nahoře vlevo (**top left**), nahoře vpravo (**top right**), uprostřed (**centre**), dole vlevo (**bottom left**), nebo dole vpravo (**bottom right**). V části **Alert sound** si nastavujete zvukové upozornění, které zazní souběžně se zobrazeným okénkem. Zrušíte-li zaškrtnutí u položky **Play a sound**, zvukové upozornění nezazní. Vyberete-li si dále možnost **Default sound**, zazní standardní zvuk, který je této operaci v programu přiřazen. Jestliže si vyberete možnost **Custom sound**, můžete si zvolit zvuk vlastní. V tom případě klikněte na tlačítko **Browse**. Otevře se okénko **Open sound** a zde je třeba patřičný zvuk vyhledat na dostupném disku (např. jde o zvuky z jiných programů). Lze použít pouze zvuky ve formátu WAV. Kliknutím na tlačítko **Test sound** zvuk pro kontrolu přehrajete.

-mia

Zobrazení okénka jako upozornění na změnu na stránkách.

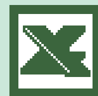
Poloha okénka.

Přehrání zvuku jako upozornění.

Nový zvuk.

Grafické znázornění vývoje tržeb

Potřebujete-li získat grafický přehled o svých plánech, porovnat jej se skutečností nebo provést analýzu minulého prodeje, můžete využít sloupcových a pruhových grafů, jejichž tvorbu si teď vysvětlíme na řešeném příkladu.

Vytvoření hrubého grafu

1. Vytvořte jednoduchou tabulku se zdrojovými daty pro graf, podobnou té, kterou vidíte na obr. č. 1.

Microsoft Excel - tabulka.xls

	A	B	C	D	E
1		leden	únor	březen	
2	stoly	1120	1250	640	
3	židle	1780	1500	1800	
4	skříně	580	850	1430	
5	křesla	450	650	1100	
6					

List1 / List2 / List3

Připraven Součet=13150

Obr. 1. Takto může vypadat zdrojová tabulka s daty pro graf.

2. Označte do bloku oblast dat, ze které chcete graf vytvořit. Pokud na listu jiná data nejsou, nemusíte označovat nic; průvodce grafem tabulku rozpozná sám a příslušná data většinou správně označí.

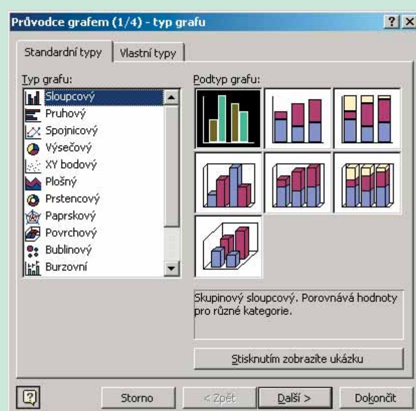
3. Klikněte na tlačítko **Průvodce grafem**. Tím spustíte průvodce – sérii dialogových oken, která vám postupně umožní nastavit všechny potřebné parametry nového grafu. Z levé části prvního dialogového okna vyberte sloupcový typ grafu a v pravé části zvolte první podtyp (obr. 2).

4. Klikněte na tlačítko *Další* a v příštím dialogovém okně určete, zda na ose x budou měsíce (zvolte možnost „řádky“), nebo výrobky (zvolte možnost „sloupce“). V našem případě ponechte zaškrtnutou možnost „sloupce“ (na ose x budou tedy výrobky – obr. 3) a opět klikněte na tlačítko *Další*.

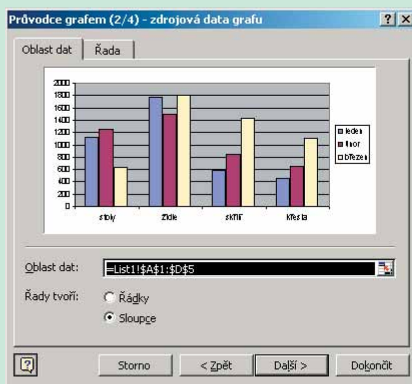
5. Pomocí záložky *Názvy* ve třetím dialogovém okně zadejte název grafu „Vývoj tržeb v I. čtvrtletí“ a osu x nazvěte „výrobky“ (obr. 4).

6. Na kartě *Mřížky* v témže dialogovém okně deaktivujte hlavní mřížku osy y a naopak zaškrtněte hlavní mřížku osy x (obr. 5).

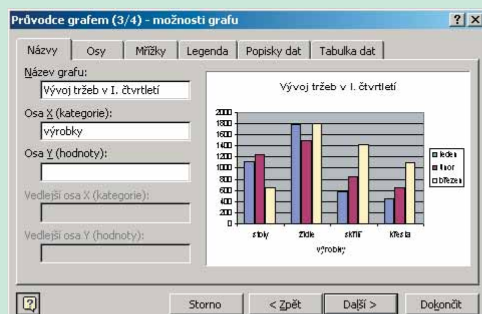
7. Umístění legendy změňte pomocí záložky *Legenda*; zde vyberte položku **Dole**. Hodnoty jednotlivých sloupečků byste mohli zobrazit v záložce *Popisky*, ale zatím to nedělejte. V poslední záložce je možno zobrazit tabulku grafu. Vynechte i tento krok. Klikněte na tlačítko **Další**, ponechte vybranou tu možnost, že se graf bude zobrazovat na stejném listě jako tabulka, a klikněte na tlačítko **Dokončit**. Tím vytvoříte tzv. „hrubý graf“, který budete moci dále upravovat.

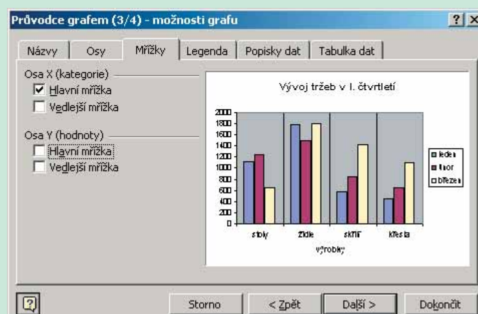
Obr. 2. V prvním dialogovém okně průvodce zvolte typ grafu.

Obr. 3. V tomto okně zkontrolujte, zda oblast dat odpovídá umístění zdrojové tabulky, a volbu Řady tvoří sloupce ponechte označenou.

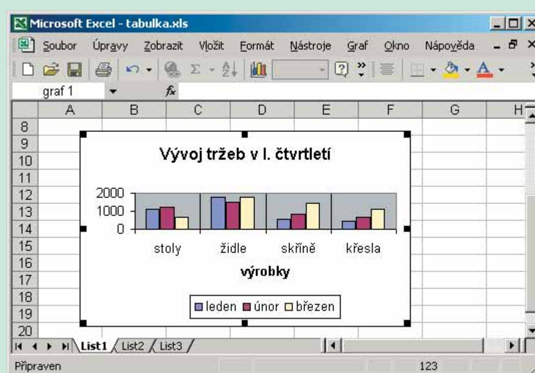
Obr. 4. Na kartě *Názvy* můžete zadat názvy jednotlivých os i celého grafu.

Obr. 5. Karta *Mřížky* slouží k zapnutí či vypnutí zobrazení mřížek. Na náhledu vpravo okamžitě vidíte účinky nastavení.

Změna velikosti a přesun grafu

8. Graf byl vložen do dokumentu (obr. 6). Jeho velikost můžete změnit tak, že myší posunete některý z úchopových bodů. To jsou malé čtverečky umístěné v rozích a uprostřed stran obdélníku, který graf ohraničuje. Celý graf přesunete uchopením za jeho střed – za tzv. jádro grafu.

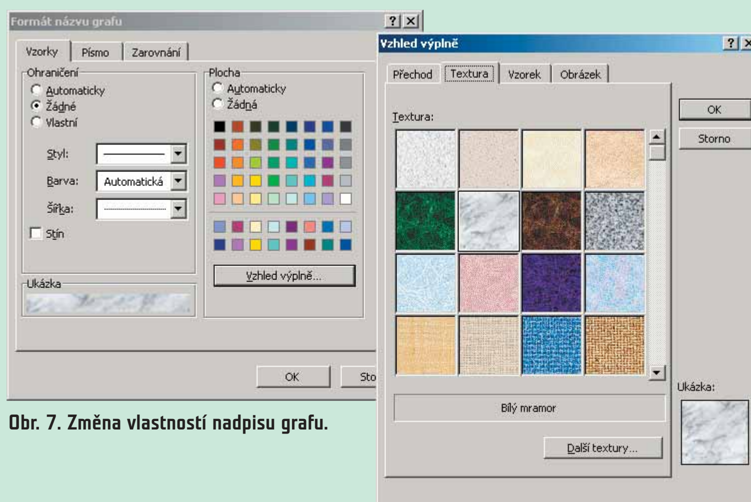
Obr. 6. Na list byl vložen „surový“ graf, který můžete dále upravovat.

Nejsou-li vidět všechny objekty grafu (např. názvy, popisky...), zkuste nejdříve zmenšit velikost písma, popř. zvětšit graf.

Úprava nadpisu a jádra grafu

9. Dvakrát klikněte na nadpis a v dialogovém okně, které se otevře, změňte na kartě *Písmo* barvu písma (na červenou) a jeho velikost (12 bodů). Nepotvrzujte to tlačítkem **OK**, ale přepněte na záložku *Vzorky*, klikněte na tlačítko *Vzhled výplně* a vyberte záložku *Textura* a *typ* „bílý mramor“ (obr. 7). Teprve potom klikněte na tlačítko **OK**. Stejným způsobem (tedy dvojitým kliknutím) můžete upravit i jiné nadpisy a popisky v grafu.

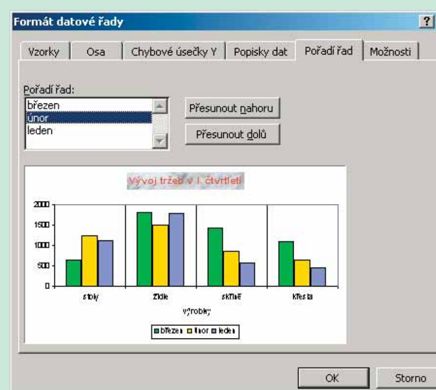
10. Po dvojitém kliknutí na jádro grafu (šedá barva) změňte barvu výplně na bílou. Nastavení opět potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**.

Obr. 7. Změna vlastností nadpisu grafu.

Změna barvy, pořadí sloupečků a měřítka osy y

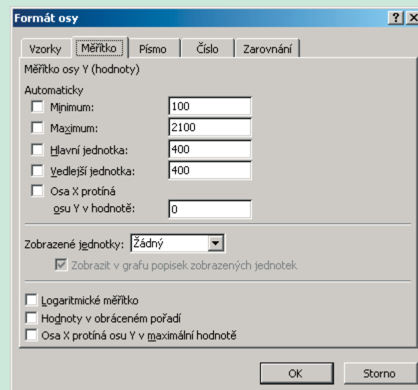
11. Barvu sloupečku „březen“ změňte po dvojitém kliknutí na kterýkoliv sloupeček „březen“; v dialogovém okně *Formát datové řady* vyberte záložku *Vzorky* a změňte barvu na zelenou. Dialogové okno uzavřete tlačítkem **OK**. Stejným postupem změňte barvu měsíce „únor“ na žlutou.

Obr. 8. Změna pořadí datových řad.

12. V dialogovém okně *Formát datové řady* na kartě *Pořadí řad* obraťte pořadí sloupečků (březen, únor, leden). Označte měsíc a pomocí tlačítka *Přesunout nahoru* (popř. pomocí tlačítka *Přesunout dolů*) začněte měnit pořadí. Potvrďte to tlačítkem **OK** (obr. 8).

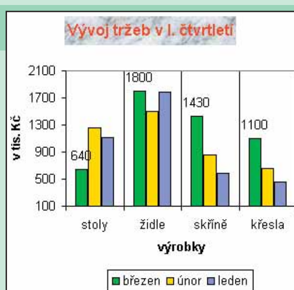
13. Po dvojitém kliknutí na svislou osu (osu y) otevřete dialogové okno vlastností této osy. Na kartě *Měřítko* nastavte *mininum* na hodnotu 100, *maximum* na 2100 a *hlavní jednotku* (dělení) na 400. Nezaškrtávejte automatické nastavení měřítka a klikněte na **OK** (obr. 9).

Obr. 9. Změna měřítka osy.

Doplnění názvu osy y a vložení popisků

14. Svislou osu y nazvěte „v tis. Kč“. Označte graf (klikněte jednou na libovolné místo v grafu) a z nabídky *Graf* vyberte příkaz **Možnosti grafu**. V dialogovém okně do karty *Názvy* zapište název osy y „v tis. Kč“ a zadání potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**. Tímto způsobem můžete změnit název grafu, jednotlivých os, mřížky, zobrazení legendy apod.

Obr. 10. Graf je hotov.

15. Přiřazení hodnot ke sloupečku „březen“ provedete dvojitým kliknutím na libovolný sloupeček „březen“, a to pomocí záložky *Popisky dat*, kde označíte volbu **Zobrazit hodnoty**, a nakonec klikněte na tlačítko **OK**.

17. Úpravy grafu jsou dokončeny (obr. 10).

Zdeněk Matúš

Vícejazyčné dokumenty

Požadavek na vytvoření dokumentů vícejazyčného charakteru dnes není žádnou vzácností. Někdy třeba potřebujete vytvořit obchodní doklad pro zahraničního partnera obsahující části textu v češtině a části v angličtině (třeba nějakou smlouvu nebo dokumentaci), jindy zase učební text pro jazykový kurz němčiny – a jistě si sami vymyslíte spoustu dalších příkladů. 602Text umožňuje v rámci jednoho dokumentu pracovat s různými typy „národního prostředí"; lze v něm vymezit řadu oblastí pro různé jazyky.

K čemu vícejazyčné dokumenty?

Ptáte se, proč se o tom píše, co je na tom složitého – umím anglicky, a tak mi přece nic nebrání chvilku psát česky a chvilku anglicky. Textové procesory vám však nabízejí různé podpůrné funkce, které vám pomáhají a chrání vás před vašimi omyly. Posuďte sami. Volba jazyka může mít ve své části dokumentu vliv na:

- automatickou i manuální kontrolu pravopisu (slovníky korektorů),
- automatické dělení slov,
- „přetékání" slov, která nemají být podle národních konvencí na konci řádku,
- volbu slovníku pro tezaurus – nabídku synonym.

Jazykové funkce však nejsou součástí bezplatné verze PC Suite. Pokud je chcete využívat, je zapotřebí dokoupit rozšiřovací doplněk 602Pro PC Suite – v současné době se prodává pod názvem PC Suite Plus (aktuální informace najdete na *www.602.cz*). Jinak jsou spouštěcí příkazy a povely pro jazykové funkce v 602Text sice dostupné, ale nefunkční.

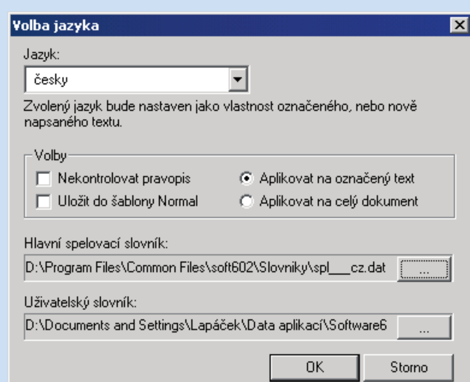
Jak jazyk nastavíte?

Nejprve si řekněme, že jazyk lze nastavit buď pro celý dokument naráz, nebo pro jeho jednotlivé části, označené jako blok. Je tedy výhodné nejprve pro celý vícejazyčný dokument nastavit ten jazyk, který se tam používá více, a pro partie v dalších jazycích nastavení dodělat blok po bloku.

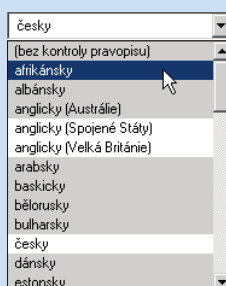
V nabídce jazyků (na obr. č. 2) jsou použitelné jen bílé položky, pro jazyky na šedém podkladě nejsou k dispozici (instalovány) potřebné slovníky. Součástí PC Suite Plus jsou kompletní prostředky pro češtinu, slovenštinu, americkou a britskou angličtinu a také pro němčinu.

Budete-li chtít jazyk a jeho parametry nastavené v dialogovém okně přiřadit celému dokumentu, musí být přepínač v sekci **Volby** nastaven na položku **Aplikovat na celý dokument**. Přepínač se tak standardně nastaví, pokud nemáte v dokumentu při spuštění příkazu označen žádný blok textu.

Hodláte-li mít dokument vícejazyčný, označte potřebnou část dokumentu do bloku a voličem **Jazyk** vyberte jazyk. Přepínač je v tomto případě nastaven do polohy **Aplikovat na označený text**.

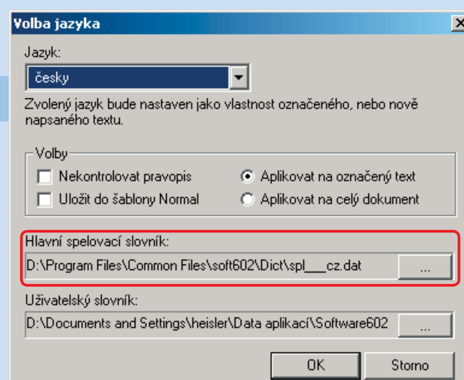
Obr. 1. Jazyk nastavíte v dialogovém okně příkazu **Volba jazyka**, spuštěného z nabídky **Pomůcky**.

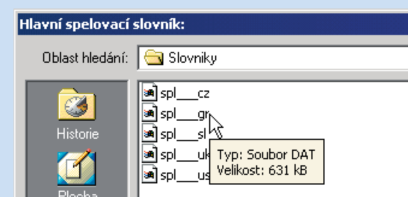
Obr. 2. Voličem **Jazyk** vyberete požadovaný jazyk (při označení bloku lze jazyk nastavit již od úrovně jednotlivých znaků).

Slovníky pro kontrolu pravopisu

Pro kontrolu pravopisu je zapotřebí slovníku, ve kterém jsou podklady pro kontrolu slov v jednom konkrétním jazyce. Po instalaci PC Suite Plus máte k dispozici pro každý jazyk jeden hlavní slovník – ten je uzavřený a nemůžete do něj zasahovat. Místo toho si můžete sami vytvářet vlastní slovníky, uživatelské, do kterých si budete ukládat slova, která v hlavním slovníku nejsou (třeba odborné výrazy), ale přesto jsou správná.

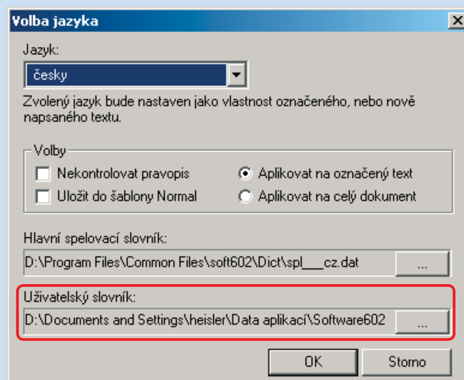

Obr. 3. Voličem **Hlavní spelovací slovník** můžete volbu zkontrolovat, případně nastavit jiný hlavní jazykový slovník.

Obr. 4. Po kliknutí na tlačítko se třemi tečkami se otevře dialogové okno pro výběr souborů – obsahuje nabídku všech souborů se slovníky instalovanými do složky, ve které je 602Text hledá.

Do uživatelského slovníku se budou ukládat slova, která nejsou v hlavním slovníku, ale která vy uznáte za správná. Standardně je pro každý jazyk založen slovník v souboru USER__XX.DIC, kde XX odpovídá jazyku (CZ, SL, UK, US, GR). Jako hlavní se standardně přiřadí ten ze slovníků, který odpovídá poloze voliče **Jazyk** (slovníky se instalují spolu s ostatními částmi kompletu PC Suite Plus).

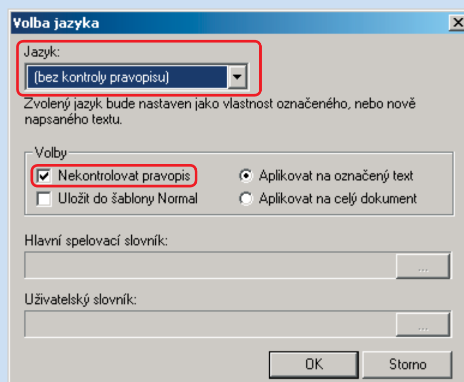

Obr. 5. Uživatelský slovník pro jazykové korektury vyberete voličem Uživatelský slovník.

Po kliknutí na tlačítko se třemi tečkami se otevře složka s těmito slovníky. V ní si můžete založit tolik slovníků, kolik potřebujete. Při pojmenovávání slovníků lze doporučit zachovat část __XX.DIC, která slouží k identifikaci jazyka – založte třeba slovník pojmenovaný COMPUTER__CZ.DIC a podobně. Voličem si pak budete moci vybrat slovník tematicky vhodný pro konkrétní dokument.

Potlačení funkce kontroly pravopisu

V sekci **Volby** je zaškrtávací čtverec **Nekontrolovat pravopis**. Pokud jej zaškrtnete, budou potlačeny funkce spojené s kontrolou pravopisu dokumentu. Volbu můžete využít pro ty části dokumentu, které chcete z kontroly pravopisu vyjmout (třeba proto, že obsahují výpočty, vzorce nebo jiné části podobného charakteru).

Obr. 6. Stejný účinek má volba Bez kontroly pravopisu ve voliči jazyků – jejím výběrem se zaškrtne i zmíněný čtverec.

Volba jazyka je součástí šablony

Šablona dokumentu obsahuje mimo jiné také údaj o tom, který jazyk je danému dokumentu přiřazen. Standardní šablona **Normal** obsahuje předvolbu pro češtinu. Volbu jazyka zde však můžete změnit a změnu do šablony Normal uložit. Jestliže si tuto možnost přejete využít, nastavte v dokumentu potřebný jazyk a zaškrtněte čtverec **Uložit do šablony Normal**.

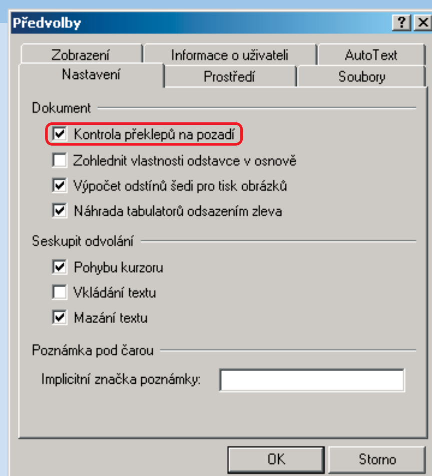
Automatická kontrola pravopisu

Teď už víte vše potřebné k tomu, abyste napsali vícejazyčný dokument a využívali funkci okamžité kontroly pravopisu „na pozadí“.

Předpokládejme, že dokument je založen na bázi šablony Normal s původním nastavením pro češtinu. V dokumentu pak může být třeba anglická partie, které přiřadíte třeba americkou angličtinu.

Jiří Lapáček

> Pozor – kontrolují se jen jednotlivá slova, nikoliv skladba vět. Pokud napíšete DĚTI ŠLI, nebude to za chybu považováno! Ve spojení DĚTI ŠLI ovšem chyba bude – ale chybné bude jen písmeno „Ť“; měkké i ve slově „šli“ je z hlediska tohoto slova považováno za správné.

Obr. 7. Automatickou kontrolu pravopisu zapojíte v konfiguračním dialogovém okně na kartě Nastavení – zaškrtněte čtverec Kontrola překlepů na pozadí.

Todle bude česká část textu. Uděláme tu nějaké pjekné chybi, paní učitelka češtiny bi z nás radost tedy neměla.

And this is english part of dokument. As you see, erors are underlined by red vlnovkou.

Obr. 8. Jak v české, tak v anglické části uděláme několik chyb – ale jejich identifikace proběhne už skutečně podle nastaveného jazyka. Jak vidíte, chybná slova se podtrhnou červenou vlnovkou, která po opravě zmizí.

PC Suite Plus

Programy obsažené v bezplatné verzi kancelářského balíku PC Suite nabízejí standardní funkce textového a tabulkového procesoru. Pokud si však k bezplatné verzi přikoupíte balík PC Suite Plus (stojí 1573 Kč včetně DPH), získáte navíc další funkce, které znáte z „placených“ kancelářských programů, jimiž jsou například programy z balíku Microsoft Office. Které funkce to jsou?

- **kontrola pravopisu** a **překladové slovníky**;
- vyhledávání **synonym** a automatické **dělení slov**;
- nástroje pro **hromadnou korespondenci** s využitím elektronické pošty;
- ukládání textových dokumentů v univerzálních formátech **RTF** a **XML**;
- generování **čárových kódů** a jejich vkládání do textových dokumentů;
- **čtení textu** hlasovým výstupem (text-to-speech);
- vytváření **fotoalb** vhodných pro publikaci na internetu;
- funkce pro **tvorbu maker**.

Application Manager 1.0

Program najdete na PPK CD 15/2003

Máte pocit, že výkon vašeho počítače je něčím zpomalován? Chcete vědět, které programy máte na svém počítači právě spuštěny? Vyzkoušejte program Application Manager, který vám zobrazí všechny viditelné i „neviditelné" aplikace, jež na vašem počítači právě běží.

Program Application Manager je systémová utilita, která poskytuje kompletní informace o aplikacích (programech) a procesech spuštěných v počítači, včetně těch skrytých, které nejsou vidět ani ve správci úloh. Program je tedy dobrým doplňkem standardního správce úloh a poskytuje další možnosti, které jsou vhodné k vyhledání trojských koňů či různých programů typu spyware a ad ware – program tak umožňuje dokonalejší kontrolu vašeho počítače.

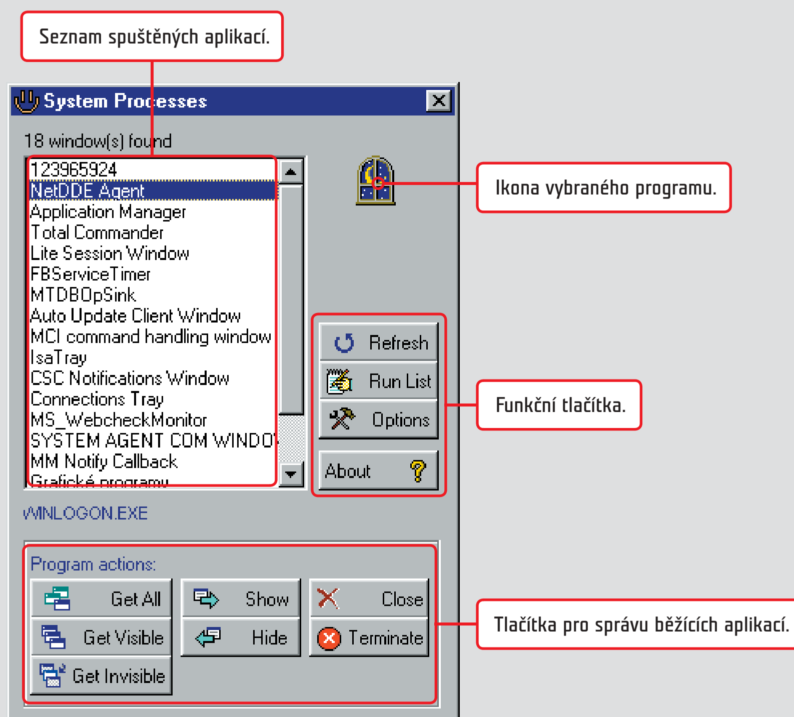
Hlavní okno programu

Program, který naleznete na přiloženém CD v rubrice Programy/Různé, není třeba instalovat; stačí jej pouze zkopírovat, a ihned jej můžete začít používat. Program spustíte pomocí souboru *Appman.exe*, který najdete v adresáři, do něhož jste program zkopírovali.

Při prvním spuštění programu se v hlavním panelu Windows (ve spodní liště vlevo vedle hodin – obr. 1) objeví jeho ikona a na ploše se otevře hlavní okno programu (obr. 2). V prostřední části hlavního okna je seznam všech aplikací (programů) právě běžících v počítači. Vpravo nahoře vedle seznamu aplikací je zobrazena ikona, která je přiřazena k právě označené aplikaci a která slouží k snadnější identifikaci jednotlivých aktivních programů. Pod ikonou jsou umístěna následující tlačítka: *Refresh* (obnovit) – aktualizuje seznam běžících aplikací, *Run List* – vyvolá seznam programů po spuštění, *Options* – otevře dialogové okno, v němž můžete určit, aby se program spouštěl při každém startu počítače, případně jako minimalizovaný v hlavním panelu Windows, *About* – otevře dialogové okno s informacemi o programu. Ve spodní části hlavní okna jsou umístěna následující tlačítka pro správu jednotlivých běžících aplikací a procesů: *Get All* – zobrazí všechny běžící aplikace (procesy), *Get Visible* – zobrazí pouze viditelné aplikace, *Get Invisible* – zobrazí jen skryté aplikace (systémové), *Show* – zobrazí okno vybrané aplikace (procesu), *Hide* – skryje okno zobrazené aplikace (dokáže skrýt i aplikace, které jsou standardně viditelné), *Close* – zavře vybranou aplikaci, *Teminate* – násilně ukončí vybranou aplikaci.

Obr. 1. Ikona programu v hlavním panelu Windows.

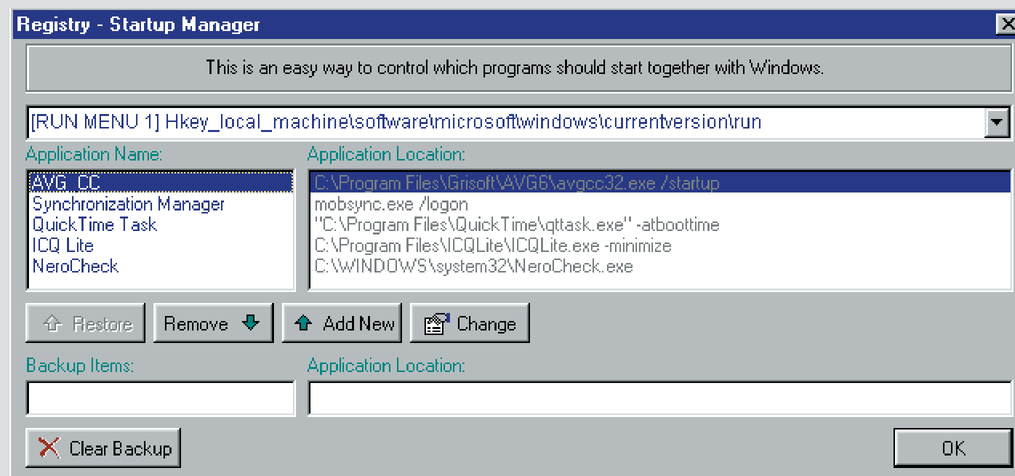

Obr. 2. Hlavní okno programu.

Startovací manažer (Run List)

Dialogové okno Startovací manažer spustíte kliknutím na tlačítko *Run List* (obr. 3). Operační systém Windows používá tři záznamy v registrech, z nichž spouští aplikace při každém zapnutí počítače. Z rozbalovací nabídky v horní části okna vyberete jeden ze záznamů. V okně pod touto nabídkou naleznete seznam programů, které se spouštějí při startu operačního systému. V pravé části dialogového okna naleznete umístění jednotlivých spouštěných programů. Pomocí tlačítek pod seznamem programů můžete provést násle-

dující akce: přesunout aplikaci ze seznamu do archivu (*Remove*), vrátit aplikaci do seznamu (*Restore*), přidat novou aplikaci do seznamu (*Add New*) nebo změnit nastavení vybrané aplikace (*Change*). Pomocí tlačítka *Clear Backup* aplikace z archivu odstraníte a znovu je přidáte do seznamu pouze pomocí tlačítka *Add New*.

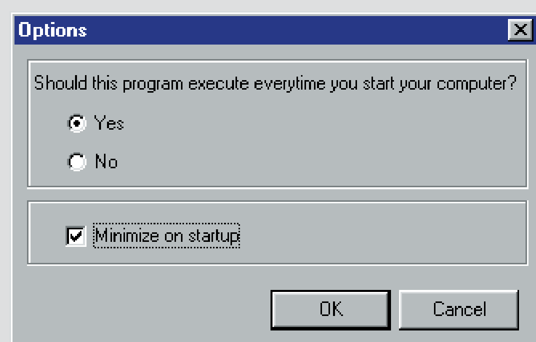
Obr. 3. Startovací manažer – Run List.

Další možnosti programu

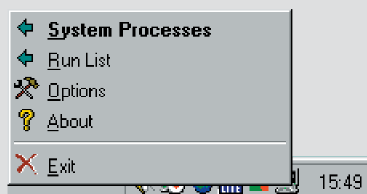
Pokud chcete, aby byl program spuštěn při každém startu počítače, klikněte na tlačítko *Options*. Tím otevřete dialogové okno *Options* (obr. 4), kde zatržením volby *Yes* určíte, že program se bude spouštět při každém dalším startu počítače. Doporučujeme vám také zaškrtnout políčko *Minimize on startup*, čímž určíte, že program se bude spouštět minimalizovaný a jeho ikona bude na hlavním panelu vpravo dole (systémová lišta).

Některé funkce programu jsou přímo dostupné pomocí místní nabídky, kterou otevřete kliknutím pravým tlačítkem myši na ikonu programu v hlavním panelu (spodní lišta) operačního systému Windows (obr. 5). Místní nabídka umožňuje následující akce: otevření hlavního okna programu (*System Processes*), otevření dialogového okna spouštěcího manažeru (*Run List*), otevření dialogového okna nastavení programu (*Options*), otevření dialogového okna s informacemi o programu (*About*) a ukončení programu Application Manager (*Exit*).

-vrba

Obr. 4. Dialogové okno Options.

Obr. 5. Funkce programu dostupné pomocí místní nabídky.

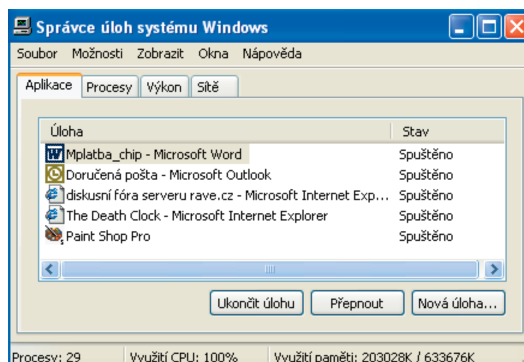
Application Manager 1.0

Popis programu: systémová utilita.
Požadavky: Win95/98/ME/XP.
Velikost: 293 kB.
Typ: freeware.
Jazyk: angličtina.
Internet: *www.sguft.com.*
Ke stažení: *www.sguft.com.*
PPK CD: č. 15/2003 (rubrika Programy/Různé).

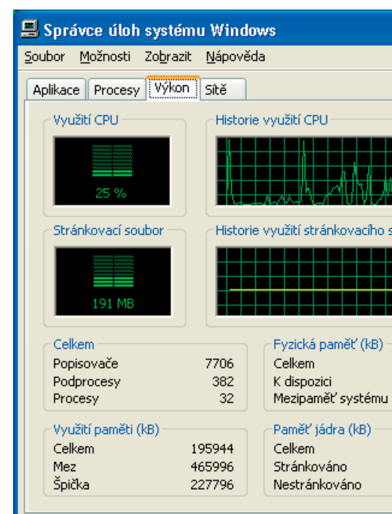
Správce úloh ve Windows XP

Správce úloh ve Windows XP je možnou alternativou programu Application Manager v této verzi operačního systému. Program spustíte buď kliknutím pravým tlačítkem myši na hlavní panel operačního systému (spodní lišta) a z místní nabídky vyberete příkaz *Správce úloh...*, nebo snadněji pomocí klávesové zkratky **Ctrl+Shift+Esc**.

Hlavní okno programu zobrazuje aktuálně spuštěné aplikace (karta *Aplikace* – obr. 6); ty můžete ukončit, přepínat mezi jednotlivými aplikacemi nebo spustit novou aplikaci (úlohu). Zajímavou možností je zobrazení procesu, který odpovídá běžící aplikaci, pomocí příkazu **Přejít k procesu** z místní nabídky. Na kartě *Procesy* naleznete seznam všech spuštěných procesů a podrobnosti o jejich činnosti: např. identifikátor procesu (PID), vytížení CPU daným procesem (využití CPU) nebo velikost paměti RAM obsazené daným procesem (využití paměti). Dále zde můžete také jednotlivé procesy ukončit. Na kartě *Výkon* můžete sledovat obdobné údaje jako na kartě *Procesy*, ale v grafickém znázornění a z časového pohledu (obr. 7). Na kartě *Sítě* pak naleznete celkové vytížení sítě opět v grafickém znázornění.

Obr. 6. Správce úloh ve Windows XP.

Obr. 7. Správce úloh – karta Výkon.

Záložky a hypertextové odkazy

Do dokumentu MS Wordu můžete přidávat odkazy. Kliknutím na takový odkaz můžete buď přejít na jiné místo v dokumentu, nebo otevřít dokument jiný.

Při přípravě článku jsme použili MS Word 2000.

Při procházení internetu jste si asi všimli podtržených slov. Jestliže na takové slovo kliknete, v internetovém prohlížeči se zobrazí další stránka.

Textu nebo obrázkům, které odkazují na jiné místo v dokumentu nebo na jiný dokument, se říká *hypertextové odkazy*. Podobné odkazy můžete umístit také do dokumentu MS Wordu.

Chcete-li odkazovat na různá místa ve stejném dokumentu (např. na začátku uvedete seznam kapitol a chcete, aby se po kliknutí na název kapitoly zobrazil na obrazovce její text), pak je třeba nejprve na tato místa umístit tzv. *záložky*. Máte-li záložky umístěny, můžete pak vytvářet odkazy, která na místa se záložkou vedou.

V případě, že pro formátování textu používáte styly odstavců, můžete využít také odstavce, kterým jste přiřadili styl *Nadpis 1*. Do odstavce, jemuž jste tento styl přiřadili, pak nemusíte vkládat záložku.

Záložky můžete využívat i bez vytváření hypertextových odkazů. MS Word nabízí možnost, jak na místo označené vloženou záložkou přejít i bez hypertextového odkazu.

Chcete-li prostřednictvím odkazu otevřít jiný dokument, záložky nepotřebujete. Vše si postupně ukážeme.

Pracujeme se záložkami

Vložení záložky

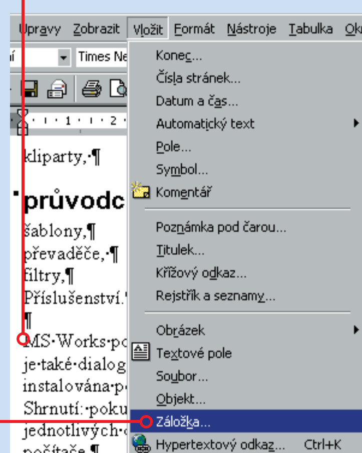
Klikněte v dokumentu na místo, kam chcete záložku vložit. Poté vyberte z nabídky **Vložit** příkaz **Záložka** (obr. 1).

V dialogovém okně *Záložka* zapište do editačního pole název záložky a klikněte na tlačítko **Přidat** (obr. 2). V seznamu pod editačním polem jsou vypsány již vložené záložky.

V názvu záložky se nesmí vyskytovat mezera.

Jméno záložky nesmí obsahovat mezery. Chcete-li pro přehlednost části názvu oddělit, můžete použít podtržítko (např. **Kapitola_1**).

1. Klikněte na místo, do kterého chcete záložku vložit.

2. Z nabídky **Vložit** vyberte příkaz **Záložka**.

Obr. 1

Jak přejít na záložku

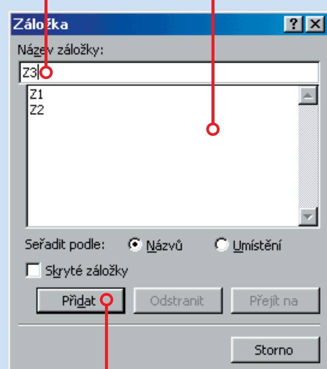
Máte-li v některých místech dokumentu již vloženy nějaké záložky, můžete na tato místa přejít. Otevřete dialogové okno *Záložka* (z nabídky **Vložit** vyberte příkaz **Záložka**). V tomto okně klikněte na název záložky, na kterou chcete přejít, a poté klikněte na tlačítko **Přejít na** (obr. 3). Text v okně se posune tak, že bude zobrazeno místo, do kterého jste záložku umístili. MS Word nechává dialogové okno otevřené, jeho uzavření je na vás.

Odstranění záložky

Chcete-li záložku odstranit, otevřete dialogové okno *Záložka* (z nabídky **Vložit** vyberte příkaz **Záložka**). V tomto okně klikněte na název záložky, kterou chcete odstranit, a poté klikněte na tlačítko **Odstranit** (obr. 4).

3. Zapište název záložky.

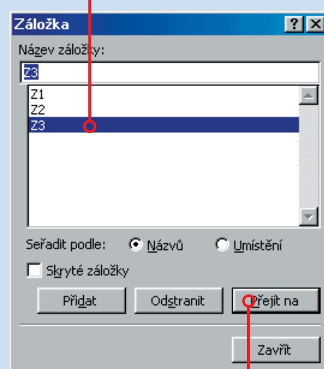
Seznam již vytvořených záložek.

Obr. 2

4. Klikněte na tlačítko **Přidat**.

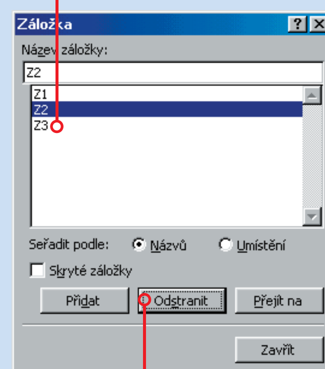
1. Klikněte na název vybrané záložky.

Obr. 3

2. Klikněte na tlačítko **Přejít na**.

1. Klikněte na název záložky, kterou chcete odstranit.

Obr. 4

2. Klikněte na tlačítko **Odstranit**.

Vytvoření hypertextového odkazu

Hypertextové odkazy mohou odkazovat na záložku, na odstavec formátovaný stylem *Nadpis 1* nebo na jiný dokument. Začátek je pro všechny možnosti vytvoření odkazů stejný.

Označte text, který má sloužit jako odkaz. Poté z nabídky **Vložit** vyberte příkaz **Hypertextový odkaz** (obr. 5). Tím vyvoláte dialogové okno *Vložit hypertextový odkaz*.

Vložení odkazu vedoucího na záložku nebo na styl odstavce

V dialogovém okně *Vložit hypertextový odkaz* klikněte na tlačítko **Záložka** (obr. 6). Tím vyvoláte dialogové okno *Vybrat místo v dokumentu.*

Chcete-li, aby odkaz vedl na některou ze záložek, ujistěte se, že máte rozbalenou větev *Záložky* (obr. 6).

Poté klikněte na název požadované záložky a na tlačítko **OK**.

Chcete-li, aby odkaz vedl na některý z odstavců formátovaných stylem Nadpis 1, ujistěte se, že máte rozbalenou větev *Nadpisy* (obr. 6).

Poté klikněte na název požadovaného odstavce nebo záložky a na tlačítko **OK**.

Vložení odkazu vedoucího na jiný dokument

V dialogovém okně *Vložit hypertextový odkaz* klikněte na tlačítko **Soubor** (obr. 7). Tím vyvoláte dialogové okno *Připojit k souboru.*

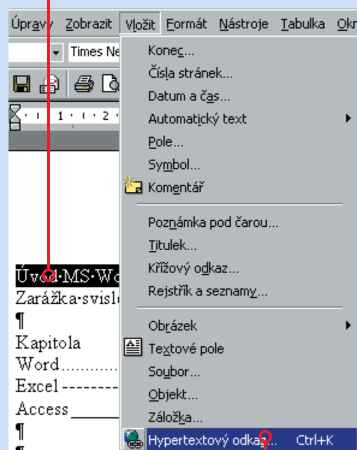
V tomto okně vyberte dokument, který chcete hypertextovým odkazem otevřít, a klikněte na tlačítko **OK** (obr. 7).

Úprava odkazu

Chcete-li odkaz upravit, klikněte na něj pravým tlačítkem myši. Z místní nabídky vyberte postupně příkazy **Hypertextový odkaz** a **Upravit hypertextový odkaz** (obr. 8). Tím vyvoláte dialogové okno *Upravit hypertextový odkaz.* Toto okno je podobné dialogovému oknu *Vložit hypertextový odkaz.* Proveďte požadované změny a dialogové okno uzavřete.

-mzi

1. Označte text.

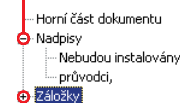

Obr. 5

2. Z nabídky **Vložit** vyberte příkaz **Hypertextový odkaz**.

To, že je větev rozbalená, poznáte podle toho, že před názvem větve je znaménko **–**. Je-li před názvem větve znaménko **+**, znamená to, že větev není rozbalená. Kliknutím na čtvereček se znaménkem větev buď rozbalíte, nebo skryjete.

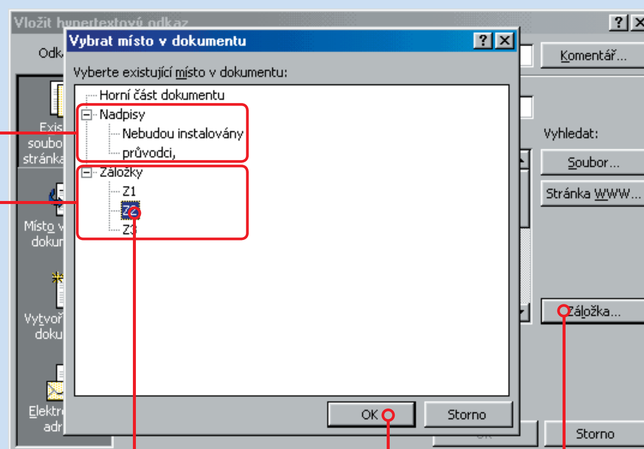
Rozbalená větev.

Skrytá větev.

Větev *Nadpisy*.

Větev *Záložky*.

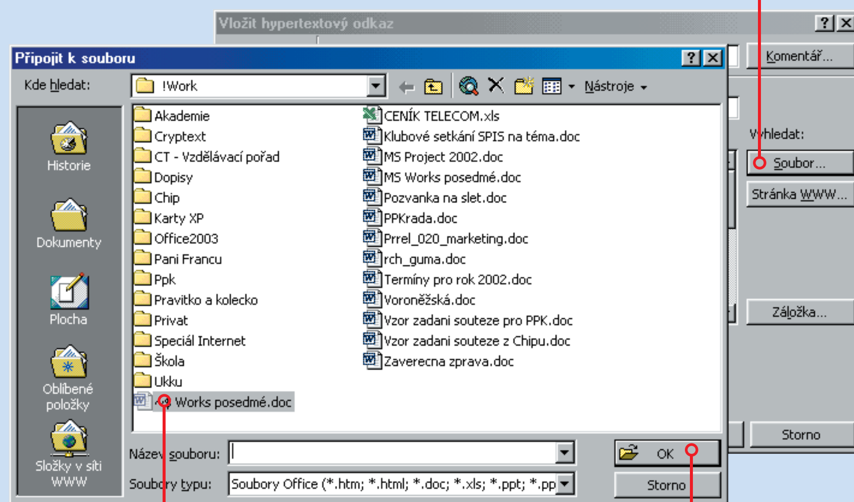
Obr. 6

2. Klikněte na požadovaný nadpis nebo na záložku.

3. Klikněte na tlačítko **OK**.

1. Klikněte na tlačítko **Záložka**.

1. Klikněte na tlačítko **Soubor**.

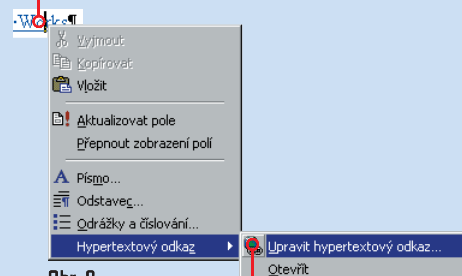

Obr. 7

2. Klikněte na název toho souboru, který chcete připojit.

3. Klikněte na tlačítko **OK**.

1. Klikněte na odkaz pravým tlačítkem myši.

Obr. 8

2. Z místní nabídky vyberte postupně příkazy **Hypertextový odkaz** a **Upravit hypertextový odkaz**.

Lexie – překladač slov pro Internet Explorer

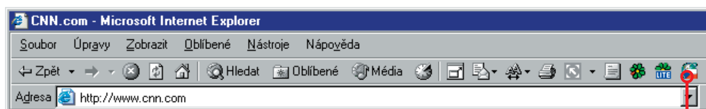
Každý z nás, kdo ovládá nějaký cizí jazyk, si občas nemůže vybavit význam určitého slova nebo slovního spojení. Obvykle pak hledáme pomoc ve slovníku, a to buď v klasické, knižní podobě nebo v podobě nějakého programu. Program Lexie nabízí zajímavou možnost, jak snadno pracovat s anglicky psanými texty na internetu.

Program najdete na PPK CD 15/2003

Instalace programu a práce s ním

Název Lexie použili tvůrci programu záměrně – jedná se o zkratkové slovo ze spojení „Lexikon pro Internet Explorer“. Název programu tedy vyjadřuje skutečnost, že se jedná o slovník určený pro integraci do internetového prohlížeče MS Internet Explorer.

Program Lexie naleznete na přiloženém CD v rubrice **Programy/Různé** nebo si můžete stáhnout nejnovější verzi ze stránek *http://www.lexie.cz/download.html*. Instalace programu je velmi snadná; stačí spustit instalační program (*setup.exe*), který se automaticky zeptá, zdali se má instalace provést ihned, či nikoli. Pokud zvolíte první možnost, za okamžik se program nainstaluje do vašeho

Obr. 1. Panel Standardní tlačítka s ikonou programu.

Internet Exploreru. Po dokončení instalace není třeba program konfigurovat ani nastavovat, není nutný ani restart operačního systému. Při dalším spuštění prohlížeče se úplně vpravo na panelu Standardní tlačítka objeví nová ikona s českou vlajkou (obr. 1). Nyní již můžete začít s programem pracovat.

Instalační kód pro práci s programem

Program je funkční teprve poté, co zadáte instalační klíč. Zkušební instalační klíč, který je platný po dobu deseti dní, můžete získat na stránce *http://www.lexie.cz/kod.php*. Na této stránce uvedete pouze svoji e-mailovou adresu, na kterou vám bude zkušební instalační kód obratem zaslán. Pozor, instalační kód je nutno zadat včetně pomlček!

Pro aktivaci programu klikněte nyní na ikonu s českou vlajeckou. V levé části okna prohlížeče se otevře lišta programu. Kliknutím na tlačítko se žlutou bublinou přepnete slovník do automatického režimu. Najedete-li nyní kurzorem myši na libovolné anglické slovo na stránce prohlížeče, zobrazí se bublina, jež obsahuje několik nejběžnějších překladů daného slova (obr. 2). Při prvním použití slovníku se však nejprve zobrazí dialogové okno pro zadání instalačního kódu. Upozorňujeme vás, že jde pouze o zkušební klíč, což znamená, že slovník bude plně funkční pouze po dobu deseti dní.

Práce s programem

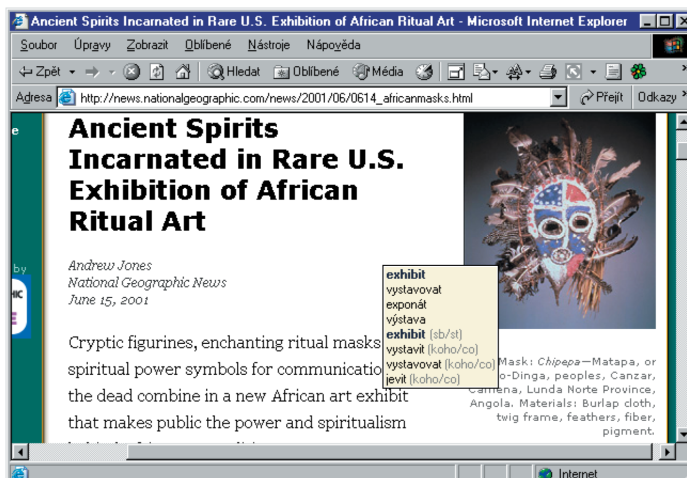
Jakmile máte aktivován instalační klíč, můžete začít program používat. Najetím kurzoru myši na slovo v anglickém jazyce se ihned objeví bublina s několika nejběžnějšími překlady daného slova. Zároveň se vlevo v liště programu zobrazí podrobnější seznam možných překladů vybraného slova a dále množství slovních spojení nebo frází, které toto slovo obsahují (obr. 3). Potřebný překlad určitého slova vyhledáte také tak, že jej ručně zapíšete do textového pole nahoře v liště programu. Program Lexie lze tedy používat také jako běžný elektronický slovník.

> **Lexie 0.90beta**
>
> **Popis programu:** slovník.
> **Požadavky:** MS Internet Explorer 5.0 a vyšší.
> **Velikost:** 2,4 MB.
> **Typ:** shareware.
> **Cena:** 890 Kč vč. DPH.
> **Jazyk:** čeština.
> **Výrobce:** Microton, s. r. o.
> **Internet:** *www.lexie.cz.*
> **Ke stažení:** *www.lexie.cz/download.html.*
> **PPK CD:** č. 15/2003 (rubrika Programy/Různé).

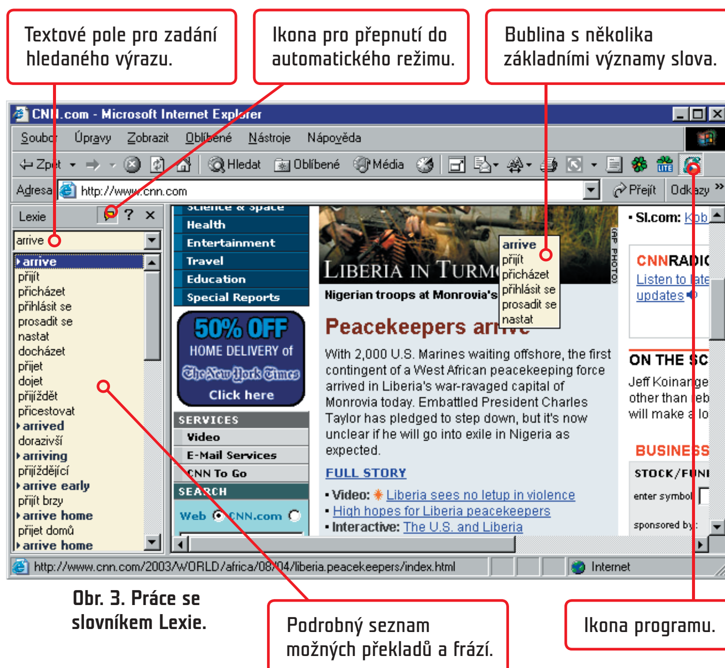
Závěrečné hodnocení

Slovník Lexie jsme používali přibližně týden a nenarazili jsme na žádný podstatný problém ani jsme nebyli nuceni použít jiný slovník. Podle údajů výrobce obsahuje slovník tři sta tisíc překladových dvojic a několik desítek tisíc odborných výrazů z oblastí, jako jsou technika, počítače, ekonomika, právo nebo lékařství. Program je bohužel pouze v ***anglicko-české*** verzi, do konce letošního roku by však měla být k dispozici i verze ***německo-česká***.

Jednou z výhod programu je možnost překladu i na počítači bez připojení k internetu, takže program lze používat i v tzv. reži-

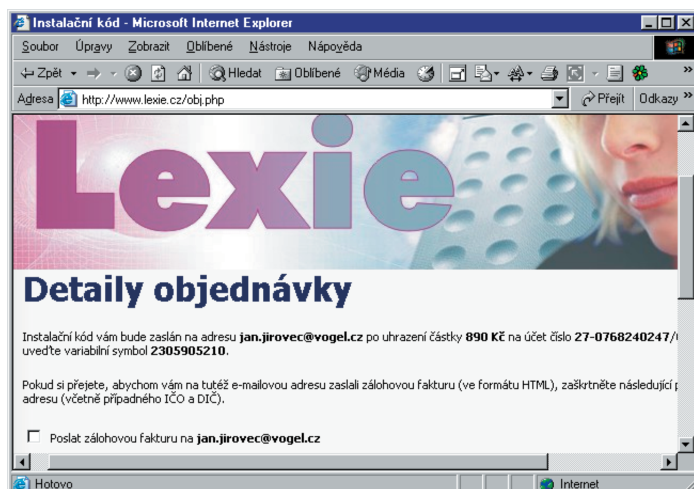
Obr. 2. Nejběžnější překlady daného slova.

Obr. 3. Práce se slovníkem Lexie.

mu off-line. Jedinou nevýhodu spatřujeme v tom, že nelze pomocí schránky Windows kopírovat vyhledané výrazy do jiných aplikací (např. do Wordu). Protože se však stále jedná o testovací beta verzi programu, lze předpokládat, že tento nedostatek bude u ostré verze odstraněn.

Celkový dojem z programu je tedy velmi příznivý a rozhodně stojí za to alespoň jej vyzkoušet. Jestliže si budete chtít program zakou-

Obr. 4. Identifikace pro platbu programu.

pit, můžete tak učinit prostřednictvím webové stránky programu na adrese *http://www.lexie.cz/kod.php*. Zde se po zadání e-mailové adresy dozvíte číslo účtu a variabilní symbol pro svoji platbu (obr. 4). Ostrý instalační kód vám bude zaslán po zaplacení poplatku 890 Kč na e-mailovou adresu, kterou jste zadali.

Jan Jírovec

Slovníky na internetu

Alternativou k programu Lexie mohou být slovníky, které jsou zdarma dostupné na internetu. Mezi nejoblíbenější patří například slovníky na stránkách vyhledávacích nástrojů a katalogů: Atlas (*slovnik.atlas.cz*), Centrum (*slovniky.centrum.cz*) nebo Seznam (*slovnik.seznam.cz*). Výhodou těchto slovníků je jejich cena, není potřeba platit jakýkoliv poplatek za jejich používání. Nevýhodou je naopak potřeba připojení k internetu, což pro uživatele vytáčeného připojení znamená dodatečné náklady za jejich používání (cena za připojení).

Jak nahrát hudbu do PC

Digitalizace světa postupuje nezadržitelným tempem. Počítače jsou všude kolem nás, digitální fotoaparáty postupně vytlačují ty klasické. Hudba či jiné zvukové záznamy v analogové formě již patří minulosti. Kompaktní disky změnily navždy náš pohled na hudební záznam.

Mnozí z vás jistě mají cenné záznamy na magnetofonových kazetách nebo gramofonových deskách, kterých by se neradi vzdali. Počítač pro každého vám přináší návod, jak analogové záznamy přenést do počítače a následně je vypálit na CD nebo převést do formátu MP3. V prvním dílu se budeme zabývat nahráváním do počítače a úpravou záznamů tak, aby z nich bylo možné vytvořit klasické zvukové CD, které lze přehrát na běžném CD přehrávači, nebo tak, aby z nich bylo možné vytvořit soubory MP3. Ty pak můžete uchovávat přímo v počítači nebo na CD jako datové soubory anebo je třeba můžete poslat známému elektronickou poštou. Jak z připravených souborů vytvořit zvukové CD nebo jak vyrobit MP3, to si povíme příště.

Co je potřeba

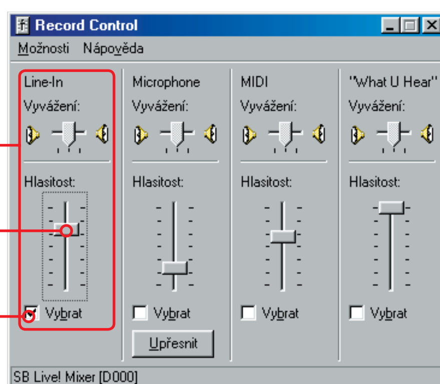
Nejprve si povězme, co všechno k převodu zvuku do počítače potřebujete. Je to samozřejmě zdroj zvuku (např. kazetový magnetofon), jenž je se zvukovou kartou počítače spojen odpovídajícím kabelem. Kromě zmíněné zvukové karty dále na straně počítače potřebujete ještě vhodný program k nahrávání a editaci zvuku a dostatečný prostor na pevném disku. Zvuk v kvalitě CD (stereo, samplovací frekvence 44,1 kHz a rozlišení 16 bitů) totiž zabere přibližně 172 KB za každou sekundu, tedy cca 10 MB za minutu. Výkonem stačí na požadované úkony i starší počítač, pouze při editování mohou některé akce trvat až minuty, protože ne vše se vejde do operační paměti a odkládání na disk nějaký čas zabere.

Nezbytná příprava

Prvním krokem je propojení zdroje zvuku s počítačem. K tomu je zapotřebí mít odpovídající kabel. Na vstupu do počítače je třeba použít linkový vstup, tedy zdířku označenou jako Line-In, pro kterou se používá konektor jack 3,5 mm. Výstup z magnetofonu nebo gramofonu může mít různé typy konektorů, je tedy nemožné poradit, přesně který kabel zvolit. Nejlépe bude, vezmete-li si přístroj nebo příslušnou dokumentaci do prodejny s elektronikou – zde by vám měli být schopni přesně poradit, který kabel potřebujete. Pokud nelze jinak, můžete využít sluchátkový výstup z přístroje (kupříkladu přenosné přístroje obvykle nemají linkový výstup).

Máte-li vše propojeno, můžete přistoupit k dalšímu kroku – k nahrávání do počítače. K tomu lze teoreticky využít i standardní nástroje Windows, ovšem ty nabízejí jen absolutní minimum funkcí, a tak si práci se zvukem ukážeme na sharewarovém programu GoldWave. Tento program najdete na přiloženém cédéčku v rubrice Programy/různé.

Nejprve si ověřte, zda vstup Line-In nemáte utlumený. Na obrazovce byste v pravém dolním rohu měli mít ikonku reproduktoru. Pokud tomu tak není, cestou *Tento počítač/Ovládací panely/Multimédia* otevřete záložku, kde je vespod řádek *Zobrazit ovládání hlasitosti na hlavním panelu*. Zaškrtněte volné políčko před tímto řádkem a po kliknutí na tlačítko OK se ikonka zobrazí. Na tuto ikonku dvakrát klikněte a otevře se tzv. mixér s názvem Play control. My však chceme nahrávat, a tak potřebujeme režim Record control, který spustíme volbou *Možnosti/Vlastnosti*. Zde zaškrtněte *Záznam* a v nabídce níže zkontrolujte, zda je zaškrtnuto políčko u Line-In; pokud tomu tak není, klikněte na něj. Potvrzením OK se dostanete do režimu mixéru, ve kterém můžete regulovat úroveň (hlasitost) nahrávání; to se vám bude brzy hodit, a proto okno mixéru zatím nazavírejte.

Při nahrávání z externího zdroje zvuku se používá vstup Line-In.

Tímto posuvníkem se reguluje úroveň (hlasitost) nahrávání.

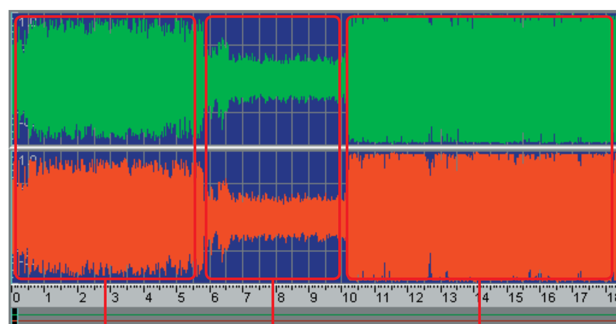
Jestliže toto políčko zaškrtnete, pro nahrávání zvolíte linkový vstup Line-In.

Nastavení správné úrovně

Předtím než zahájíte nahrávání „naostro“, je třeba udělat jednu velmi důležitou věc – nastavit úroveň nahrávání. Pokud totiž bude tato úroveň příliš vysoká, budou se hlasitá místa „ořezávat“, což se projeví jako slyšitelně a nepříjemně deformovaný zvuk. Pokud však bude úroveň nahrávání nízká, hudba bude velmi tichá, a tak při přehrávání bude nutné nastavit velké zesílení zesilovače, nehledě na snížení kvality zvuku vlivem nižšího rozlišení.

Na záznamu, který chcete převést do počítače, najděte místo, které je podle vás nejhlasitější. Nyní spusťte program GoldWave. V menu zvolte *Tools/Device Controls*, aby se zobrazilo okno, kterým budete celý proces řídit (toto okno však může být aktivní již při spuštění). Poté zvolte vytvoření nového souboru, ať již kliknutím na ikonu *New*, nebo volbou *File/New*. Objeví se okénko s několika volbami. Zde klikněte na CD (zvolíte tím CD kvalitu záznamu) a v okénku *Length* (formát hodin:minut:sekund.tisícin) zadejte předpokládanou délku záznamu (raději o trochu více), pro zkoušku úrovně zatím jen 20 s (do okénka stačí napsat 20.0). Po kliknutí na tlačítko OK se zobrazí modré okno se dvěma křivkami, které znázorňují úroveň (hlasitost) záznamu. Jelikož jste zatím nic nenahráli, jsou obě křivky na nule.

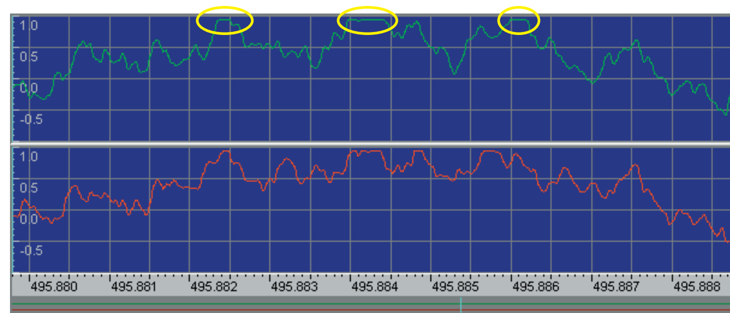
Spusťte přehrávání nalezeného nejsilnějšího místa a za současného přidržení klávesy

Optimální úroveň záznamu.

Příliš slabá úroveň záznamu.

Příliš silná úroveň záznamu.

Po zvětšení silných částí je vidět, jak jsou špičky signálu „ořezány“ – úroveň záznamu je příliš vysoká, zvuk bude zkreslený.

Ctrl klikněte na červený puntík v okně *Device controls*; tím odstartujete nahrávání. Po několika vteřinách záznam zastavte a podívejte se na křivky v hlavním okně GoldWave, zda je úroveň záznamu optimální. Pokud tomu tak není, pomocí Record Control záznam zesilte, nebo zeslabte – podle toho, jak je potřeba – a proceduru opakujte. Až budete spokojeni, v GoldWave zvolte *File/Close* bez ukládání, aby se okno pokusného zvuku zavřelo.

Nahrávání

Nyní je třeba učinit jedno strategické rozhodnutí. Pokud budete převádět do počítače mluvené slovo, pak asi nezbude než nahrávat vše nepřerušovaně – v jednom kuse. Budete-li však převádět hudbu, kde je hodně samostatných skladeb, budete chtít mít jednotlivé skladby zvlášť, abyste například mohli mezi nimi přeskakovat. Zde jsou dvě možnosti: První možností je nahrávat každou skladbu zvlášť – záznam zastavíte po každé skladbě a pro další skladbu vytvoříte nový soubor. V průběhu nahrávání sice musíte být u počítače a vše ovládat, čímž je nahrávání pracnější, ale po skončení máte pro vytvoření CD nebo MP3 vše připraveno.

Druhá možnost spočívá v tom, že nahrajete větší kus (například celou stranu magnetofonové kazety) najednou do jednoho souboru a posléze pomocí editačních funkcí tuto nahrávku rozdělíte. Nahrávání je tak jednodušší, avšak následné rozdělování souboru do jednotlivých skladeb je operace poměrně časově náročná, zvláště máte-li v počítači starší pevný disk. Tuto variantu zvolte i v případě, že skladby plynule přecházejí jedna do druhé.

Nahrávat už vlastně umíte ze zkoušky úrovně nahrávání, takže nyní přichází na řadu následující postup:

1. Vytvořte nový soubor (*File/New*), ale tentokrát zadejte předpokládanou délku záznamu, pochopitelně s přiměřenou rezervou (například 1:20:000.0 – 1 hodina 20 minut).

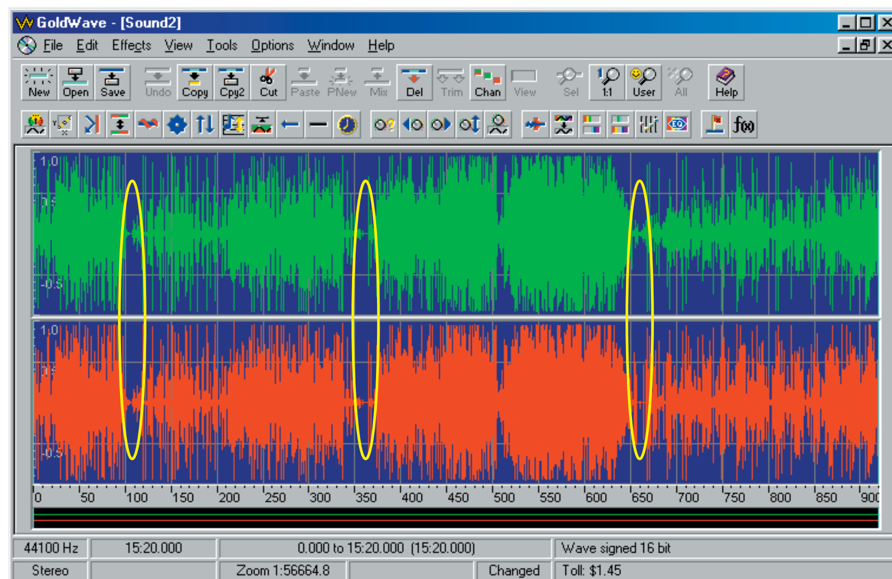
2. Nastavte si gramofon či magnetofon na začátek záznamu.

3. Se současným přidržením klávesy *Ctrl* klikněte na červenou tečku v okně *Device controls*; tím se zahájí nahrávání.

4. Ihned poté spusťte přehrávání záznamu ze zdroje (gramofon, magnetofon).

5. Nahrávání ukončete kliknutím na růžový čtvereček, který se objevil namísto červené tečky.

6. Záznam je třeba uložit. To proveďte kliknutím na ikonu *Save* nebo v roletovém menu volbou *File/Save*. Zvolte vhodný adresář (složku), název souboru, typ souboru (vždy *wav*) a v okénku *File Attributes* ponechte určení 16 bit, stereo, signed.

Místa, kde jedna skladba přechází do druhé.

Rozdělení a úprava

Nyní si ukážeme, jak z dlouhého záznamu vytvořit krátké skladby. Je to relativně jednoduchý úkon, je však třeba se naučit pohybovat se v záznamu, zmenšovat ho a zvětšovat a také označovat. Musíte totiž najít místa, kde jedna skladba přechází v druhou. Pokud tam jsou několikasekundové mezery, je to poměrně jednoduché. Na průběhu jsou totiž vidět úzké proužky, kde je zvuk přerušen (viz obrázek na předchozí stránce).

Označte přibližný začátek první skladby (levé tlačítko myši). Zobrazení postupně zvětšujte (*Shift* + šipka nahoru). Zároveň za pomoci posuvníku udržujte rozhraní části označené a neoznačené přibližně uprostřed okna. Až bude zobrazení dostatečně veliké (přibližně tak, že mezera mezi skladbami bude zabírat čtvrtinu zobrazené části záznamu), proveďte poslední upřesnění označení. Zobrazení zase zmenšete (*Shift* + šipka dolů) a stejným postupem označte přesně konec skladby až za mezerou (tentokrát však pravým tlačítkem myši). Nyní máte označenu první skladbu. Správnost označení si lze ověřit přehráním skladby, nebo aspoň jejího začátku pomocí zelené šipky v okně *Device controls*.

Jako další krok vyberte z menu příkaz *Edit/Copy to*; tím zadáváte programu, aby označený úsek uložil jako nový soubor. V dalším zobrazeném okně zvolte adresář a zadejte název souboru (doporučujeme začít označením pořadí skladby, tedy např. 01_Elvis_TheBestSongs.wav). Po kliknutí na tlačítko *Uložit* se vrátíte do hlavního okna programu, kde zůstala označená první skladba. Kliknutím na tlačítko nebo na ikonku *Delete* se smaže (nepotřebujete ji, už ji máte uloženou samostatně). Stejným způsobem postupujte dále. Ve vybraném adresáři tak nakonec bude každý soubor představovat jednu skladbu.

V případě, že jste zvolili způsob, při kterém nahráváte vždy jen jednu skladbu, tak jistě máte příliš dlouhou pauzu před začátkem a také dlouhou mezeru na konci nebo i kousek skladby následující. I v takovém případě je tedy třeba pečlivě označit skutečný začátek a konec skladby a označenou část pak uložit jako konečnou verzi skladby.

Nyní již víte, jak si starý záznam nahrát do počítače a jak ho rozdělit do jednotlivých skladeb. Příště si ukážeme, jak z takto připravených souborů vytvořit zvukové CD nebo soubory MP3.

Jaroslav Smíšek

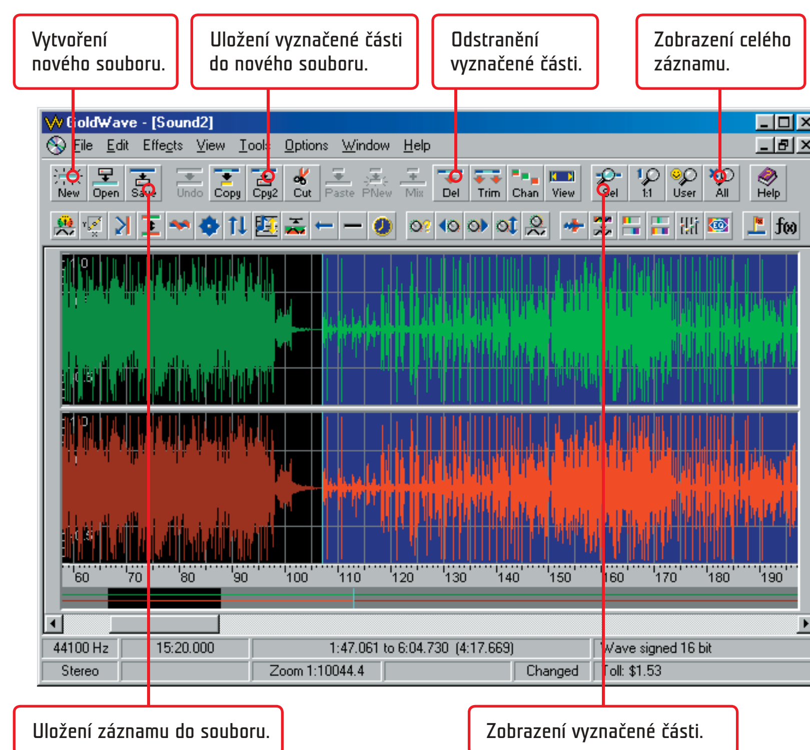
Minikurz ovládání programu GoldWave

Okno programu GoldWave si můžeme rozdělit zhruba takto: shora – roletové menu, ikony pro rychlou volbu akce; křivka – průběh levého zvukového kanálu (zeleně), průběh pravého zvukového kanálu (červeně); dále lišta s grafickým znázorněním polohy zobrazení v souboru a s označenou částí, posuvník a úplně dole několik údajů o použitém zvukovém formátu a několik údajů časových.

Důležité je uvědomit si, že záznam začíná zcela vlevo a postupuje směrem doprava. V okně přitom nemusí být vidět záznam celý. Je užitečné si zobrazení zvětšovat a zmenšovat podle toho, co zrovna potřebujete provádět. Nejjednodušeji se to dělá šipkou nahoru, resp. dolů se současným podržením klávesy *Shift*. Za použití posuvníku se pak můžete v záznamu pohybovat.

Stejně jako text lze i zvuk editovat tak, že určité úseky můžete označit a pak je odstranit nebo jinak upravovat. Označení začátku se provádí tak, že ukážete šipkou na žádané místo, a to na část zobrazující průběh záznamu (nezáleží na tom, zda na kanál pravý, či levý), a stisknete levé tlačítko myši. Konec označíte stisknutím pravého tlačítka. Označení až na okraj se provede tak, že podržíte příslušné tlačítko myši a odjedete s ukazatelem až za okraj okna; teprve pak tlačítko uvolníte.

Označení jedné ze „stran" lze libovolně často měnit, aniž by se změnilo označení druhé strany. Další věc, kterou je dobré si osvojit, je barevné rozlišení podkladové barvy křivek průběhu kanálů – modrý je podklad části označené, černý je podklad části neoznačené.

inzerce

Jak číst tištěný text pomocí skeneru

Představte si situaci, kdy vám přijde poštou dopis, složenka, účet za telefon nebo třeba Počítač pro každého a vy si je nemůžete přečíst, protože písmena jsou vytištěna tak drobným písmem, že jednotlivé znaky nejste schopni rozeznat. Můžete si vzít do ruky klasickou lupu a daný text přečíst nebo poprosit o přečtení některého ze členů rodiny. Co však dělat v případě, že ani jednu z nabízených možností použít nelze? Pokud doma vlastníte počítač se skenerem a příslušným programem, máte vyhráno.

Slabozrací uživatelé

Slabozrací uživatelé používají takto vybavený počítač zcela běžně ke čtení veškerých tištěných textů. Pomocí skeneru a speciálních programů, které zpřístupňují slabozrakým uživatelům tištěnou předlohu, jsou tito uživatelé schopni sami číst jakékoliv tištěné informace. Princip je jednoduchý. Vloží předlohu do skeneru, *naskenují* ji a předloha je jako *obrázek* uložena do paměti počítače. Pomocí speciálního programu ji zvětší na požadovanou velikost, barevně ji upraví podle typu své zrakové vady a poté už mohou začít číst. Vzhledem k velikosti snímací plochy běžných stolních skenerů je možné snímat předlohy pouze do velikosti A4, což je ve většině případů dostačující. Výjimku mohou tvořit noviny nebo notové partitury; takovou předlohu je nutné naskenovat po částech. Zvětšenou předlohu je u některých produktů také možné uložit (*Bizon, ZoomView*) pro pozdější použití nebo vytisknout (*Bizon, Magna Vista, ZoomView*).

Prohlížení časopisu Počítač pro každého pomocí programu Bizon.

Co všechno tedy takový program nabízí? Mezi základní funkce patří zvětšování, nastavování barvy písma a podkladu, jasu a kontrastu, doostřování, rotace stránky, vyhlazování hran písmen a v neposlední řadě také plynulý posun naskenovaného obrazu. Velkou předností těchto programů je jednoduché ovládání, které zvládne i začátečník. Nejrozšířenějšími zvětšovacími programy jsou v současnosti tři české programy:

MagnaVista firmy Galop (*www.galop.cz*) – 5250 Kč.

Bizon firmy Spektra (*www.spektravox.cz*) – 5775 Kč.

ZoomView firmy Elvos (*www.ok.cz/elvos*) – 5250 Kč.

Důležitou (ne-li nejdůležitější) funkcí, kterou se tyto programy liší od běžných grafických editorů, je plynulý posun *naskenovaného* textu. Zvětšený text se pohybuje po obrazovce a uživatel si jej může bez problémů číst. Pokud by program tuto funkci neměl, musel by uživatel posunovat text manuálně, což může být zvlášť u většího zvětšení poměrně komplikované. U automatického posunu je také možné nastavit vodicí linie a zarážky v místech, kde se má při posunu přejít na další řádek, což vede k maximálnímu zjednodušení čtení.

Prohlížení časopisu Počítač pro každého pomocí programu ZoomView.

Ze skupiny slabozrakých uživatelů, kteří tyto zvětšovací programy používají ke čtení textů nebo prohlížení obrázků, je ocení především hudebníci. Ti totiž mohou díky nim číst notové partitury, které takto jednoduše nejsou přístupné žádným jiným způsobem.

Program **Bizon** má ještě jednu velmi šikovnou funkci. Vestavěným editorem lze vyplnit černotiskový formulář ve zvětšené podobě a pak jej v normální velikosti vytisknout. Tuto funkci ocení nejen náruživí křížovkáři, ale především žáci a studenti, kteří vyplňují nejrůznější dotazníky a úkoly.

Nevidomí uživatelé

Nevidomí uživatelé používají ke zpracování tištěných dokumentů tzv. OCR programy (Optical Character Recognition – optické rozpoznávání textu). Jedná se o běžné komerční programy, které nejsou vyvíjeny speciálně pro zrakově postižené, ale jejichž funkce mohou zrakově postižení využívat.

Pro kvalitu rozpoznání tištěného textu jsou určující hlavně tyto faktory:

- verze OCR programu,
- kvalita předlohy.

Pozor na rozdíl mezi OCR programy dodávanými přímo se skenerem a OCR programy, které jsou nabízeny samostatně. OCR programy dodávané ke skenerům obvykle nedisponují tak kvalitním rozpoznávacím algoritmem jako verze nabízené samostatně. Proto do počítačů pro nevidomé, jejichž jednou ze základních funkcí je právě *funkce čtecí*, se doporučuje instalovat OCR program, který vykazuje vysokou kvalitu rozpoznání textu. Pro zrakově postižené je kvůli dalšímu zpracování (ať už ve formě editace, nebo ve formě poslechu textu) velmi důležité, aby rozpoznaný text obsahoval co nejméně chyb.

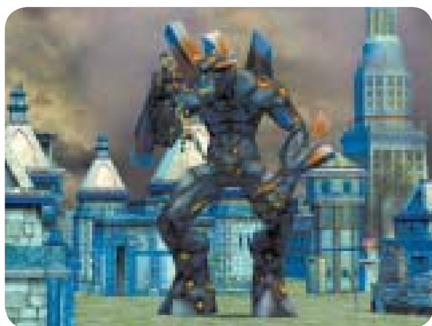
Dnes se k tomuto účelu nejčastěji používá program FineReader, verze 6.0, jehož cena je do 4500 Kč.

RNDr. Hana Bubeníčková, Mgr. Radek Pavlíček
Metodické centrum informatiky SONS
info@brno.braillnet.cz

Návrat do starověku

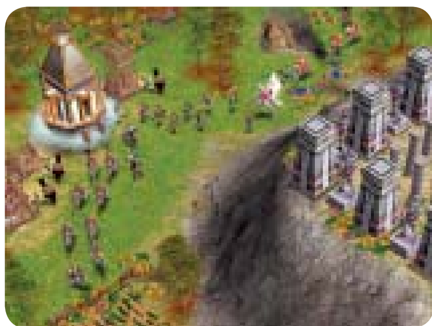
V sérii Age of... se můžete dostat i do starověku.

Warcraft, Starcraft, Homeworld, Age of Empires – to jsou slova, která v žánru realtimových strategií skutečně něco znamenají. Série Age of Mythology má kvalitou rozhodně na to, aby stávající seznam rozšířila, namísto toho však bude lepší, když zaujme pozici Age of Empires.

Jak za Age of Mythology, tak za Age of Empires 2 stojí stejný vývojový tým (Ensemble Studios) a je to rozhodně poznat. Ačkoliv je novější titul zasazen do mytického starověku místo do středověku a může se chlubit výrazně hezčí grafikou, stejně z něj podobnost se svým starším bratrem místy skutečně křičí – i když autorům budiž ke cti, že na původní hru odkazují alespoň podobným názvem.

Nakonec, kvalitní předloha může být pro hru jenom pozitivní. Autoři osvědčené principy

ponechali, vylepšili je, přidali spoustu zajímavostí a celou hru zasadili do atraktivního světa – a výsledkem je vskutku velmi dobrý titul.

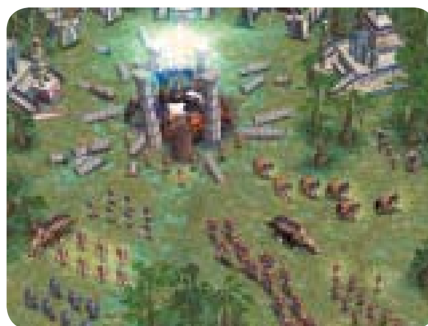
Panteon – to je, oč tu běží!

Veškeré dění se v Age of Mythology točí kolem bohů a jejich přízně. Na počátku hry si zvolíte svého hlavního boha (pro každou národnost jsou na výběr tři), a jak se vaše civilizace postupně rozvíjí, přidáváte k němu i další, méně důležité. Každý z členů panteonu zásadním způsobem ovlivňuje vaši říši – podle své volby získáváte přístup k novým technologiím, mytickým jednotkám a božským zázrakům.

Božských zázraků máte k dispozici jen hrstku, navíc můžete každý z nich vyvolat pouze jednou za hru – i to však stačí k tomu, abyste zvrátili prohranou bitvu. Jako příklad může sloužit například blesk z nebes nebo proměna jakékoli radnice v těžce dobytelnou pevnost.

Přízeň bohů

K obvyklým surovinám přibyla ještě jedna nezvyklá, a to přízeň, kterou potřebujete jak na tvorbu zvláštních jednotek svého boha (namátkou jmenujme například kyklopy, pegasy, trolly, valkýry nebo kentaury), tak na

objevení božských technologií. Zatímco dřevo, zlato i jídlo můžete najít v okolní krajině, získání božské přízně je o něco složitější a liší se národ od národu.

Národy

Národnosti najdete ve hře tři, Řeky, Nory a Egypťany, přičemž u každé z nich máte na výběr z trojice hlavních bohů. V boji za Řecko máte na výběr mezi Diem, Poseidonem a Hermem, ve velení norské armády se můžete rozhodnout mezi Odinem, Thorem a Lokim a při válčení za slávu Egypta se o vaši přízeň ucházejí Ra, Isis a Set.

Jak už jsem se zmínil, každá civilizace získává přízeň svého boha odlišnou cestou. Zatímco Řekům stačí modlit se u chrámu opevněného bezpečně za hradbami základny, Norové získávají přízeň, kdykoliv vítězí nad nepřítelem, a Egypťané si své bohy získávají pomocí stavění obřích monumentů.

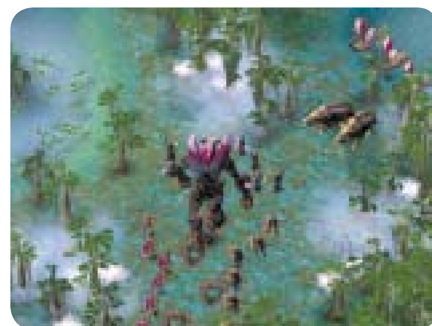
Trial verzi této hry najdete na přiloženém CD-ROM.

Hrdinové

Zajímavou součástí hry jsou i hrdinové, i když zde nejsou tak důležití jako například v minule popisovaném Warcraftu 3. Nejenže jsou v kampani často příběhově důležití, ale také jsou vaší nejsilnější zbraní v boji proti mytickým kreaturám vašich nepřátel.

Herní technologie

Na první pohled je vidět, že grafika dostála od dob Age of Empires 2 silných změn, z nichž tou nejdůležitější je přechod do 3D.

Ačkoliv v konečném důsledku vypadá grafika lépe, tato změna s sebou nese i zvýšení hardwarových nároků, takže ani na počítačích, kde hra Age of Empires 2 fungovala krásně plynule, nemusí stejně rychle fungovat Age of Mythology.

Krom toho však tým Ensemble Studios vnesl do žánru i několik novinek – například jsem uvítal ikonky reprezentující jednotlivé skupiny; tyto ikony vám mimo jiné připomínají, jaký typ vojáků se pod daným číslem vlastně skrývá.

Ortel

Pokud vás bavila hra Age of Empires 2, bude vás zaručeně bavit i Age of Mythology. Jestliže jste v tomto oboru nováčci a přemýšlíte, který titul se má v žánru realtimových strategií stát vaším prvním krokem, koupí tohoto titulu určitě neprohloupíte.

-mzi

Dvojčata bez drátu

Jednou z výhod mobilního telefonu je to, že při telefonování nemusíte být na jednom místě, tam, kde telefonní kabel ústí ze stěny. Volnost pohybu nabízejí bezdrátové telefony. Zástupce jednoduššího telefonu si představíme v tomto článku. Na vyzkoušení jsme dostali verzi Duo, která obsahuje telefony dva.

Co kupujete?

Z krabice postupně vyberete dva telefony, dvě základny, dva zdroje napájení, kabel pro připojení telefonu do zdířky, dva páry nabíjecích akumulátorů, návod, záruční list a potvrzení o tom, že toto zařízení smíte používat v České republice.

Manuál je sice objemný, ale mnohojazyčný. Návod v češtině zabírá 14 stránek, za návodem českým následuje návod ve slovenštině.

Budete-li uvažovat o koupi telefonu, je třeba počítat s tím, že kromě připojení telefonu k telefonní síti budete potřebovat ještě připojit zdroj základny do elektrické sítě. Samotné připojení telefonu nedělalo problémy. Malou komplikaci jsem si při zapojení způsobil tím, že jsem z počátku ignoroval odlišnou barvu konektorů u obou zdrojů. Poté, co byl červený konektor zapojen do červené patice, začaly oba telefony fungovat k plné spokojenosti.

Možnosti telefonu

Do paměti telefonu je možné uložit deset telefonních čísel, každé číslo může mít nejvíce dvacet míst. Před každým číslem je třeba zadat číslo jeho umístění (od 0 do 9). Bohužel, nelze zapsat jméno, ke kterému číslo patří.

Při volání můžete opakovaně vytáčet poslední volené číslo. Během hovoru lze měnit hlasitost poslechu, telefon nabízí tři stupně hlasitosti: malou, střední a vysokou. Podobně je tomu s hlasitostí vyzvánění.

Když už je řeč o vyzvánění, na základně najdete také tlačítko, které po dobu asi třiceti vteřin aktivuje vyzvánění telefonu pro případ, že jste jej někde odložili a nemůžete jej najít.

Potřebujete-li něco probrat s lidmi v místnosti a nechcete, aby tento hovor slyšela osoba, se kterou telefonujete, můžete vypnout mikrofon a po ukončení místní porady jej znovu zapnout.

Máte-li u operátora aktivovánu službu CLIP, která dovoluje identifikaci příchozího hovoru, je phoneBuddy schopen udržovat seznam posledních deseti příchozích volání. Krom toho se na displeji zobrazuje číslo telefonu, který se s vámi snaží spojit.

Potřebujete-li telefon nosit stále u sebe, můžete si jej pověsit na opasek; spona je také součástí dodávky.

Proč dvojčata?

Telefon se prodává buď samostatně, nebo ve dvojici. V případě, že se rozhodnete pro verzi Duo, získáte telefony dva. Jeden z nich je třeba připojit k telefonnímu kabelu, druhý může být kdekoliv v bytě (výrobce udává největší vzdálenost 50 m v budově a 300 m v otevřeném prostoru).

Volat můžete z kteréhokoliv telefonu a můžete také přepínat hovor mezi oběma telefony.

Malou vadou na kráse je to, že čísla uložená do seznamu prvního telefonu nelze využívat při volání z telefonu druhého. Na druhou stranu, dáte-li druhý telefon k dispozici mládeži, lze předpokládat, že se její telefonní seznam oblíbených čísel bude odlišovat od toho, který si do telefonu zadáte vy.

Celkový dojem

Telefon phoneBuddy je příjemný do ruky. Je pravda, že na trhu najdete řadu telefonů, které nabízejí mnohem více funkcí, ale za ty musíte samozřejmě zaplatit. Ve variantě Duo získáte dva telefony, takže dáte-li si druhý telefon k televizi, odpadnou cesty k telefonu, který se rozezvoní třeba při sledování zajímavého televizního pořadu.

-mzi

i

Orientační cena: 1999 Kč, DUO 2999 Kč (vč. DPH).

Režim vytáčení: tónová volba (DTFM).

Napájecí adaptér: 220/230 V, 50 Hz.

Další informace najdete na ***www.phoneBuddy.cz***.

Uměřená extravagance – Siemens M55

Cítíte ten naprostý rozpor v nadpise? Jak může být něco uměřené, a přesto extravagantní? Ale nový model M55 přesně takový je. Siemens jím doplňuje svou řadu 55 o model střední třídy určený hlavně mladým lidem, kteří ocení jeho zajímavý vzhled i poměrně dobrou výbavu.

Zklamat musím však všechny ty, kteří očekávali, že v duchu předchozích řad bude M55 telefonem vodotěsným, který vydrží pády do vody či ze skály. Nový model řady M už není klasickým odolným telefonem, oproti běžně prodávanému standardu je však velmi dobře slisován a zejména kryt baterie drží v přístroji velmi pevně a k telefonu se dodává také silikonový návlek – dá se tedy očekávat, že přece jen vydrží o něco více pádů na zem. Jen je škoda, že není nijak chráněn displej, obvykle jedna z nejzranitelnějších částí. Telefon se dodává ve třech barevných kombinacích – žluté, oranžové a šedé. Právě barevné kombinace zdůrazňují široké možnosti uplatnění telefonu. Zatímco nad žluto- nebo oranžovosvětlou kombinací zajásá srdce nejednoho teenagera, šedá varianta se uplatní v kapse manažera toužícího po zajímavém telefonu.

X-Man

Na první pohled zaujme telefon zajímavě tvarovanou klávesnicí, která připomíná písmeno X (ještě dále jde Siemens u modelu MC60), ale přes tyto nezvyklé tvary se s klávesnicí pracuje celkem dobře a klávesy reagují rychle a přesně. Menší jsou snad jen klávesy s červeným a zeleným telefonkem. Jinak je ovládání M55 naprosto totožné s modelem S55, takže k dispozici jsou dvě softwarové klávesy a čtyřsměrné tlačítko, sloužící pro pohyb v menu. Směr dolů slouží také k rychlému přístupu k telefonnímu seznamu (můžete si vybrat, zda se bude jednat o paměť telefonu, nebo o paměť SIM karty). Menu je – jak se již stalo zvykem – složeno z devíti ikonek po třech řadách, jen je oproti modelu S55 poněkud propracovanější.

Podobně jako u předchozích modelů si můžete ke klávesám 2 až 9 přiřadit některou z funkcí telefonu (např. nová SMS, Kalendář atd.), ke které se pak velice snadno dostanete delším stiskem této klávesy – teoreticky tak do menu nemusíte vůbec chodit.

Telefon má velice příjemné rozměry (101 x 46 x 21 mm) i hmotnost (83 gramů) a ve střední třídě patří k těm menším a lehčím, což jistě mnoho uživatelů ocení. Zejména mladší generace bude určitě nadšena z blikajících diod na obou bocích – tam, kde původně byla listovací tlačítka. Diody mohou blikat až osmi způsoby a různé typy se dají přiřadit některým akcím v telefonu. Například když vám někdo volá, může telefon blikat jinak, než když přijde zpráva. Velice dobře se dá této vlastnosti využít třeba v tichém režimu, neboť vibrující telefon na stole dokáže dělat pěkný rámus, ale diody nikoli.

Nadupaný po špičku

Přestože se jedná o telefon střední třídy, přebral velkou část výbavy ze svého bráška S55, a tak za slušnou cenu můžete mít opravdu schopný telefon. Bohužel mu chybí jak IrDA port, tak Bluetooth, takže pro připojení k počítači budete muset koupit kabel. Nicméně vzhledem k tomu, že díky tomu budete moci telefon bezproblémově synchronizovat, považuji to za rozumnou investici (kabel stojí asi 500 Kč pro COM a 650 Kč pro USB). Telefon je totiž vybaven vnitřní 1,62MB pamětí, do níž si můžete uložit své kontakty, záznamy v kalendáři, obrázky a vlastně cokoli. Díky aplikaci Card-Explorer pracuje počítač s telefonem jako s pevným diskem, takže M55 v nouzi poslouží třeba i pro uložení textového souboru. Kalendář je poměrně propracovaný (shodný s S55). U popisu události je k dispozici padesát znaků, u místa pouze dvacet, což je poměrně málo. Na druhou stranu kalendář zvládá bez problémů překrývající se události, a tak díky již zmíněné možnosti synchronizace může dobře posloužit k základní organizaci času a mnoha lidem spolehlivě nahradit digitální diář, či dokonce PDA. Budík, stejně jako připomínky kalendáře, zůstávají aktivní i při vypnutém telefonu. K dispozici jsou i úkoly a poznámky. Kapacita kontaktů je omezena na pět set záznamů, každý ze záznamů může obsahovat jméno, příjmení, fotografii, přiřazení

do skupiny, tři čísla telefonní, dvě faxová, dvě e-mailové adresy, webovou stránku, údaje o firmě, adresu (ulice, město, PSČ, země) a datum narození. Tak jako u S55 lze nastavit automatické připomenutí narozenin v kalendáři. Telefon disponuje také možnostmi hlasového ovládání a vytáčení, které oceníte hlavně při řízení v autě. Hlasem můžete volit třicet položek menu (ale pouze ty, které najdete v menu ovládaném hlasem) a dvacet telefonních čísel. Z dalších pokročilých funkcí si určitě zaslouží pozornost podpora pro Javu, GPRS 4 + 1 a také e-mailový klient. Mnoha uživatelům jistě udělá radost podpora pro EMS a především pro MMS. Pochopitelně nechybějí polyfonní melodie, telefon si poradí se šestnáctihlasou hudbou ve formátech WAV a MID.

Jako volitelné příslušenství si můžete dokoupit externí foťáček Siemens QuickPic-510 (u některých prodejců může být dokonce součástí balení), jehož pomocí můžete vytvářet vlastní MMS. Díky vestavěnému blesku jsou jeho výsledky velmi dobré především v interiéru. Fotoaparát má rozměry 66 x 42 x 18 mm a je dodáván v koženém pouzdře vhodném pro nošení na krku. Fotografovat můžete ve dvou základních rozlišeních - 60 x 120 bodů nebo 640 x 480 bodů. Přístroj nabízí poměrně slušné (ve srovnání s konkurencí) snímky, drobnou nevýhodou je fakt, že se musíte spolehnout na průhledový hledáček. Na displeji se totiž ukáže až výsledný obrázek a mezi objektivem a hledáčkem je patrný určitý posun. Chybí také jakékoli možnosti práce s obrázkem (korekce expozice, zoom).

Za dobrou cenu

Siemens M55 je vybaven barevným displejem s 4096 barvami, který pracuje v rozlišení 101 x 80 bodů a na nějž se vejde sedm řádků. Velikost displeje je téměř stejná jako u S55, ale vypadá jasněji a díky většímu počtu barev působí i zářivějji. Stále se však jedná o displej pasivní, takže na prudkém slunci je jeho čitelnost trochu horší. Oproti aktivním displejům však spotřebuje mnohem méně energie, a tak telefon může nabídnout poměrně dobré hodnoty výdrže. Podle údajů výrobce by měl vydržet přibližně 250 hodin v režimu stand-by nebo 300 minut hovoru. V reálném provozu vydržel většinou déle než týden. Pokud rádi cestujete, určitě oceníte také podporu pro všechny tři GSM sítě – 900/1 800/1900 MHz. To vše za dotovanou cenu kolem tří tisíc korun a za nedotovanou kolem sedmi.

Michaela Kloudová

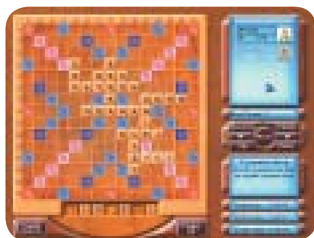
Hity PPK CD 15/2003

Hlavním tématem dnešního CD jsou logické hry. V rubrice Programy/Záchrana se nachází několik freewarových prográmků, které vám umožní zachránit soubory smazané omylem. Rubrika Programy/Windows je věnována aplikacím, jež dokáží měnit skrytá nastavení operačního systému Windows. Několik zajímavých programů najdete také v rubrice Programy/Různé.

CrissCross 2

freeware

CrissCross je česká verze ve světě oblíbené hry scrabble. Základní princip hry je následující. Z písmen skládejte různá slova tak, aby na sebe navazovala. Čím více písmen slovo obsahuje, tím více bodů získáte. Podrobný popis pravidel a ovládání programu naleznete v českém návodu, který je součástí hry.

rubrika na CD: programy/hry

Absolute Mastermind 1.3

freeware

Absolute Mastermind je jedna z nejlepších počítačových verzí populární logické hry „logik“. Vaším úkolem je uhádnout správnou barevnou kombinaci. Umístěte vedle sebe několik barevných kuliček. Poté vám počítač napoví (pomocí bílých a černých puntíků), jak blízko jste správnému řešení.

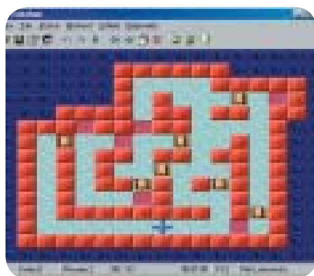

rubrika na CD: programy/hry

Sokoban 1.5

freeware

Oblíbená logická hra, která má své kořeny v Japonsku. Vaším úkolem je přemístit bedny ve skladu na označená místa. Bedny však můžete pouze tlačit a tlačit lze pouze jednu bednu. Může se vám také stát, že bednu dotlačíte na takové místo, kde s ní už prostě nehnete. Vždy jde tedy o logický problém, který bude čím dál náročnější.

rubrika na CD: programy/hry

Moorhuhn X

freeware

Další díl oblíbené hry, ve které je vaším hlavním úkolem postřílet co nejvíce slepiček. Máte jednu minutu na to, abyste nasbírali co nejvíce bodů. Body získáváte za zabíjení slepiček. Za každou slepičku získáte jiný počet bodů (záleží na tom, jak je slepička daleko – za ty vzdálenější získáte víc bodů).

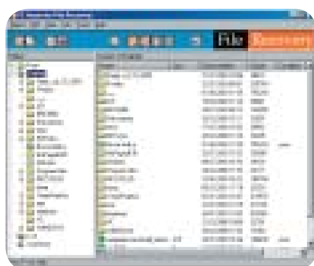

rubrika na CD: programy/hry

PC Inspector File Recovery 3.0

freeware

Prostřednictvím tohoto programu můžete zachránit soubory, které jste nechtěně smazali (vyhodili z koše nebo smazali pomocí kláves SHIFT + Delete). Jeho další funkcí je možnost „zničit“ již smazané soubory tak, že už je nebude možné obnovit – to je vhodné především tehdy, pokud se chcete definitivně zbavit tajných či jinak citlivých souborů.

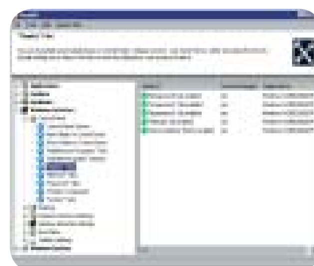

rubrika na CD: programy/záchrana

Fresh UI 6.2

freeware

Program Fresh UI vám umožní změnit skrytá nastavení vašeho operačního systému a optimalizovat operační systém. Pomocí tohoto programu můžete také upravit nastavení některých aplikací. Programům tohoto typu jsme věnovali rubriku Programy/Windows, kde najdete osm freewarových utilit.

rubrika na CD: programy/windows

Mám problémy s počítačem a kamarád mi poradil, že by to vyřešila nová instalace Windows. Poraďte mi prosím, jak mám odinstalovat a znovu nainstalovat Windows 98. Pevný disk mám rozdělen na čtyři části (C, D, E, F) a moje dosavadní instalace se nachází na disku C.

Navrhujeme následující postup: Nejprve z disku C: zálohujte všechna data, která chcete používat i po nové instalaci Windows. Poté si vytvořte záchrannou disketu Nastartuje počítač z této diskety a spusťte z ní příkaz **Format C:**. Po zformátování disku buď nastartujte počítač z originálního instalačního CD-ROM Windows, nebo jej opět nastartujte z diskety a instalaci Windows spusťte z cédéčka.

S novým hardwarem jsem legálně zakoupil operační systém (OEM verzi) MS Windows XP Home Edition. Tento produkt jsem řádně aktivoval a zaregistroval. Nyní uvažuji o modernizaci PC, výměně většiny komponentů a též o rozdělení a formátování disku. Mám však strach, zda budu moci produkt znovu aktivovat (i když stále na jednom PC). Chtěl bych vědět, jak tato aktivace funguje a zda je možné provést nejdříve nějakou deaktivaci, aby měl Microsoft jistotu, že mám produkt nainstalován pouze na jednom počítači. Existuje nějaké omezení v počtu aktivací na jednom PC?

S novou aktivací Windows by neměl být problém. Bude asi třeba provést ji po telefonu, protože při aktivaci prostřednictvím internetu pravděpodobně dostanete oznámení o tom, že se snažíte aktivovat již použitá Windows.

V případě, že vaše změny nezasáhnou většinu klíčových součástí počítače (a nebudete formátovat nebo měnit pevný disk), nebude nová aktivace nutná.

Další podrobnosti se dozvíte na infolince MS, telefonní číslo 221 777 222.

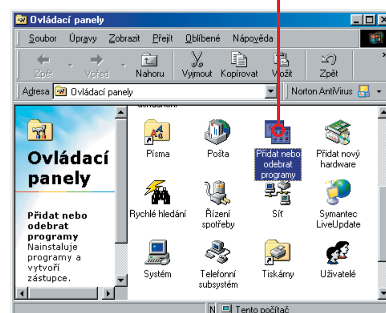
Jak vytvořit spouštěcí disketu

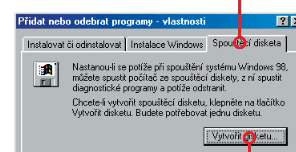
Z nabídky **Start** vyberte postupně příkazy **Nastavení** a **Ovládací panely**. V dialogovém okně *Ovládací panely* spusťte **Přidat nebo odebrat programy** (obr. 1). V okně *Přidat nebo odebrat programy* klikněte na záložku **Spouštěcí disketa** a na kartě pak na tlačítko **Vytvořit disketu** (obr. 2). Vložte disketu do mechaniky a postupujte podle pokynů na obrazovce.

Pozor! Jsou-li na disketě nějaká data, budou z diskety smazána.

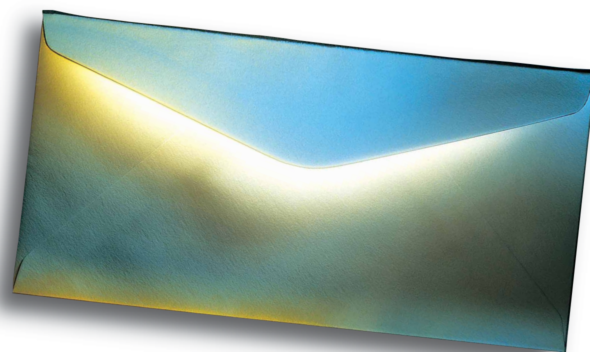
1. Klikněte na ikonu **Přidat nebo odebrat programy**.

2. Klikněte na záložku **Spouštěcí disketa**.

3. Klikněte na tlačítko **Vytvořit disketu**.

Vlastním digitální fotoaparát Olympus Camedia C-300 ZOOM, který má třímegapixelovou paměť. Vytvořím-li jakýkoliv snímek, musím ho upravit ve Photoshopu, protože má rozměry 69 x 52 cm a objem 622 Kb.
Zmenším-li snímek na velikost žádané fotografie 15 x 10 cm, má sice mnohem menší objem (asi 133 Kb), ale to při malém rozlišení 72 obrazových bodů na palec. Kvalita obrázku je o dost horší. Takový obrázek by mi však vyhovoval, protože se mi jich pak na disketu (1,4 MB) vejde nejméně šest. Dávám si totiž fotografie vyvolávat – musím je tedy nosit do sběrny, kde mi fotografie vytisknou. Když přidám opět ve Photoshopu větší rozlišení, a to střední (199 obrazových bodů na palec), velikost obrázku i kvalita je sice lepší, ale obrázek je příliš velký (453 kB).
Poraďte mi prosím, jak mám postupovat, abych zachoval kvalitu (ostrost) obrázku, a přitom aby obrázek nebyl tak náročný na velikost v kB. Vyhovovala by mi velikost asi do 200 kB. Jinak bych musel skoro na každé dva obrázky použít jednu disketu.

Odpověď na váš dotaz, jak lze zmenšit objem obrázku při zachování jeho kvality, vás asi příliš nepotěší. Domníváme se, že to dost dobře nelze. Jak jste správně zjistil, vztah mezi kvalitou obrázku, počtem obrazových bodů a velikostí souboru je přímo úměrný.

Dalším faktorem je stupeň komprese JPG (s využitím této komprese lze při zachování počtu obrazových bodů zmenšit objem obrázku, ale je to vždy na úkor kvality – komprese je tzv. ztrátová).

Velikost obrázku v centimetrech nebo palcích, kterou vidíte v dialogových oknech grafických programů, není podstatná. Ta totiž závisí na nastaveném rozlišení (změníte-li rozlišení ze 72 dpi na 200 dpi, rozměry obrázku se při stejném celkovém počtu obrazových bodů samozřejmě výrazně zmenší a naopak).

Obecně platí, že čím větší objem dat obrázek obsahuje, tím kvalitnější může být výsledná fotografie. Fotografie 10 x 15 cm z obrázku o velikosti 130 kB bude zákonitě vždy méně kvalitní než fotografie z téhož obrázku o velikosti 620 kB.

Každopádně vám doporučujeme snímky v počítači upravovat co nejméně, neboť při různých úpravách často dochází ke ztrátě původní obrazové informace.

Domníváme se, že řešením vašeho problému je pro přenos snímků do fotosběrny použít jiné médium. Diskety jsou pro přenášení obrázků kvůli omezené kapacitě nevhodné.

Nejlepší je odnést do sběrny přímo paměťovou kartu z fotoaparátu (karty SmartMedia jsou standardem, který podle našeho názoru

počítač pro každého

čtrnáctideník
Toto číslo vyšlo 13. 8. 2003 v nákladu 67 170 výtisků.
ISSN 1212-0723 MK ČR 7931

Vydává Vogel Burda Communications s. r. o.
Jednatel: Ing. Pavel Filipovič
Ředitel Vogel Computer Media: Ing. Milan Loucký
Šéfredaktor: Ivan Heisler
Redakce (redakce.ppk@vogel.cz): Norbert Gulevič, Jan Jírovec, Michaela Kadlecová, Martin Semrád, Richard Straberger, Miroslav Ziegler
Inzerce (inzerce.ppk@vogel.cz): Zuzana Hošková, tel.: 225 018 762, fax: 225 018 500
Grafická úprava: DTP Vogel
Foto: Martin Trysčuk
Externí spolupracovníci: Marie Francű, Michaela Kloudová, Jiří Lapáček, Anna Nováková, Milan Pola, Tomáš Přibyl, Miroslav Stoklasa, Pavel Trousil, Martin Ziegler
Osvit a tisk: Reproprint, s. r. o.
Předplatné: Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
tel.: 225 018 946, 225 018 944, 225 018 942 (prac. doba 8 – 16 hod.)
fax: 225 018 900, abonence.ppk@vogel.cz
Předplatné a inzerce na Slovensku: Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, P. O. Box 169, 830 00 Bratislava 3, tel./fax – administratíva: +421 2 44 45 46 28, predplatné: +421 2 44 45 06 97, 44 45 45 59, e-mail: magnet@press.sk, http://www.press.sk
Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje: ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: síť dceřiných společností PNS, a. s.
Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.

Vydavatelství
Vogel Burda Communications s. r. o.
Sokolovská 73
186 21 Praha 86
IČO 45280681
vydává časopisy CHIP, IT-NET, LEVEL, MEDIAshop, Počítač pro každého, PlayStation 2 Oficiální Magazín-CZ.
Dočasně sídlíme na adrese
Na Florenci 19, 110 00 Praha 1,
v budově České typografie, recepce A, 5. patro.

dokážou přečíst v každé sběrně digitálních fotografií).

Chcete-li dát vyrobit najednou fotografie z více snímků, tedy více fotografií, než se jich vejde na paměťovou kartu, doporučujeme snímky z počítače vypálit na médium CD-R, nebo ještě lépe na CD-RW (to však za předpokladu, že máte v počítači vypalovací mechaniku CD) – cédéčka dokážou přečíst také ve většině sběren.

Třetí možností je poslat snímky do některého z digitálních fotolabů prostřednictvím internetu (internetové sběrny digitálních fotografií najdete např. na adrese ***http://digi.fotostar.cz*** nebo na adrese ***www.fotolab.cz***). Hotové fotografie si pak můžete buď dát zaslat na dobírku, nebo si je vyzvednete v některé z poboček (sběren) příslušné firmy.

-ihe

Příští číslo vyjde 3. září 2003

Osvěžte svá Windows!

Nic není bez chyb, nejméně pak vaše Windows. Proto je třeba sledovat jejich stav a včas si instalovat různé záplaty, aby vám bezpečný chod systému nenarušila nějaká chyba. V našem článku se dozvíte, jak na to.

Digitální fotoaparáty do deseti tisíc

Jestliže sháníte digitální fotoaparát za rozumné peníze, možná vás zaujme některý z modelů, na které se zaměříme v příštím vydání PPK. Za cenu pod 10 000 Kč včetně daně lze pořídit i třímegapixelový fotoaparát s trojnásobným optickým zoomem.

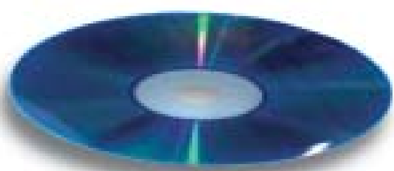
Podívejte se mailům na zoubek!

Zejména ti uživatelé, kteří se připojují k internetu prostřednictvím modemu, nám jistě dají za pravdu, že není nic příjemného stahovat jeden e-mail hodinu. Speciálně pro ně přineseme na našem redakčním CD program Magic Mail Monitor, který jim umožní stahovat jenom ty e-maily, které doopravdy chtějí. Návod na používání programu je samozřejmostí.

PPK CD 16/2003 – výukové programy

Na příštím CD naleznete řadu zajímavých výukových programů, které vám mohou pomoci ve vaší přípravě do školy. Těšit se můžete i na užitečné programy pro převádění fyzikálních jednotek a tradičně také na několik pěkných her.

Seznam inzerentů

100MEGA DISTRIBUTION, Brno	52	eSko, Brno	45
ANACOMP, Praha	4	FUJITSU SIEMENS Computers, Praha	7
CENEGA, Praha	17	GRISOFT, Brno	15
CÍGLER SOFTWARE, Brno	3	IMPACT Computers, Praha	9
DELTA CZ, Praha	13	OPTIMA, Olomouc	49
DEXX, Brno	2	PROCA, Praha	51
DXT ComputerS, Praha	43	T.S.BOHEMIA, Olomouc	11
eD´system, Ostrava	5	TERASOFT, Hořovice	8, 39
		WIND, Praha	40